

Dönem : 3
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 202

Emlâk Vergisi kanunu tasarısı ve Adalet, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 38 No. lu Geçici Komisyon raporu (1/332)

T. C.

Başbakanlık

18 . 5 . 1970

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1050/3701

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 17 . 5 . 1970 tarihinde kararlaştırılan «Emlâk Vergisi kanunu tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
Süleyman Demirel

GENEL GEREKÇE

Değerleme ölçülerinin birleştirilmesi zorluğu :

Emlâk Vergisi tâbiri işbu tasarıda halen yürürlükte bulunan Bina ve Arazi vergileri kavramlarını içine almaktadır. Her iki verginin reel ve mahallî olmak bakımından aynı mahiyette bulunmaları böyle bir birleştirmeyi icabettirmektedir. Ayrıca her iki vergide de aynı esasa göre vergilendirme yoluna geçilmesi amacı da bu konuda ayrı bir sebep teşkil etmektedir. Filhakika bugünkü sistemimiz arazide servet değeri esaslı binada irat esaslı şeklinde iki ayrı ölçüye dayandırılmıştır. Genel olarak Emlâk Vergisi sistemlerinde bu ölçülerden sadece birisi uygulanır; meselâ Federal Almanya'da her türlü emlâk hakkında servet değeri esastir; Fransa ve diğer birçok Batı Avrupa ülkelerinde ise irat esaslı uygulanmaktadır.

Bu itibarla memleketimizde de iki ayrı ölçü esasından ayrılarak bütün emlâk neveleri için tek bir ölçüyü uygulamanın zamanı gelmiştir.

Vergi değeri kavramı :

Bu tasarıda her türlü emlâk neveleri için mükellefiyetin esaslı vergi değeri kavramına dayandırılmıştır. Vergi değeri, mükellefin beyanda bulunduğu devrede emlâkin normal alım - satım değeri olarak tanımlanmıştır. Rayiç değer şeklinde bilinen bu değerlendirme tekniği, servetleri değerlendirmede en çok kullanılan bir tekniktir. Halen Federal Almanya Emlâk vergileri sisteminde bu teknik kullanılmaktadır.

Kalkınma halindeki ülkelerde dinamik bir iktisadi denge söz konusudur. Gerek merkezi Hükümetin gerekse mahallî idarelerin enfastrüktür yatırımları ve diğer harekâmları emlâk değerinde daimî bir değişiklik meydana getirmektedir; buna mukabil, benzeri değişiklikler aynı nisbet ve ölçüde emlâkin iratlarında görülmeyebilir; ayrıca binalarda zaman zaman uygulanan kira tahditleri rejimi, irat esasına dayanan Bina vergilerinde büyük haksızlıklar yaratabilmekte; bundan başka sahibinin kullandığı emlâk için irat taksiri her zaman güçlüklerle yol açmaktadır.

Servet değerine dayandırılan vergi değeri esasının birçok bakımlardan üstünlükleri vardır. İratlardaki değişiklikleri izlemek büyük güçlükler arz eder, servet değerindeki değişiklikler ise daha kolay izlenebilir. Şöyle ki, emlak alım ve veraset ve intikal vergilerinde rayiç değer ve Gelir ve Kurumlar vergilerimizde de bu kavramın benzeri olan emsal bedelinin muhtelif amaçlarla kullanıldığı dikkate alınır, vergi sistemimizde bir nevi oto - kontrol düzeninin ilk adımı da bu reformla atılmış olacaktır.

Aşağıda belirtileceği üzere tasarıda mükelleflerin beyanına dayanan bir usul benimsenmiştir; bu yeni usulün biraz önce belirttiğimiz oto - kontrol sistemi içinde değerlendirilmesi gerekir. Ayrıca T. B. M. Meclisine sevk edilmiş bulunan 1970 yılı Finansman kanun tasarısında yer alan gayrimenkul değer artışı vergisinde de rayiç değer esası benimsenmiştir. Böylece emlakla ilgili bütün vergilerde aynı ölçü kabul edilmiş olmaktadır.

Beyan usulünün faydaları :

Bugüne kadar uygulanan tahrir usulü modern vergicilik görüşlerine aykırı bir tekniktir. Tahrir usulü her şeyden önce son derece külfetli ve masraflıdır; Vergi Usul Kanunumuzda öngörülmesine rağmen 1937 yılından beri memlektimizde genel tahrir yapılabilmemiş değildir; memleket yüzüne dağılmış milyonlara emlak biriminin tahriri vergi idaresi için büyük güçlükler çıkarır. Ayrıca halihazır sistemimizdeki binalar için irat, arazi için kıymet esaslı şeklindeki farklı iki tekniğin uygulanması da ilâve zorluklar yaratmaktaydı.

Değerlemede bazı normlar konabilirse de, prensip itibariyle de tahrirlerde her bir emlak biriminin vergi değeri ayrı olarak takdir olunur; bu sebeple değerlemede eşitlik, adalet ve kesinlik sağlanamaz.

Tahrirlerde görevli komisyonların aynı özellik ve seviyede kurulmasını sağlamak imkânsızdır; bu hal, değerlemede büyük farklılıklar yaratmaktadır.

Beyan usulü, Türk vergi sisteminde genellikle benimsenmiş temel bir ilkedir. Vergi değeri ölçüsünün kullanıldığı diğer vergilerimizde de esasen beyan usulü uygulanmaktadır; beyan edilen vergi değerlerini Vergi İdaresinin inceleyerek ek tarhiyatta bulunmak hakkı gene söz konusu kanunlarda tanınmıştır.

Bu itibarla Emlak vergileri sistemimizde de uygulanması modern ve ileri adım teşkil edeceği kadar diğer vergilerle organik bir bağlantı da kurulmuş olacaktır.

Verginin tarh ve tahsilinin Maliye Bakanlığına bırakılması :

Emlak Vergisi reformuna girilirken bu reformun icabı olarak, teşkilât bakımından tarh ve tahsil usulünün de yeni bir nizama bağlanması zorunlu görülmektedir.

Yukarıda belirttiğimiz şekilde bir oto - kontrol sistemi kurulması endişesi böyle bir devri gerekli kılar; zira Emlak Alım Vergisi, Veraset ve İntikal Vergisi, Gelir ve kurumlar vergileriyle tasarı halindeki gayrimenkul değer artışı Vergisi Maliye Bakanlığınca uygulanan uygulanacak olan vergilerdir; Emlak vergilerinin de aynı teşkilât eliyle tarh ve tahsili büyük faydalar sağlayacaktır. Bu hal ayrıca tahsil masraflarında tasarruf imkânı verecektir.

Böyle bir devir, sadece tarh ve tahsil bakımından olacak, mahallî idareler gelirlerinde her hangi bir azalmaya yol açmayacaktır; aksine getirdiği yeni esaslarla tasarı, mahallî idarelere ek kaynaklar sağlayacaktır.

Ayrıca bu durum, mahallî idarelerin personel ve diğer giderler bakımından büyük bir yükten kurtarılmalrı ve onlara mahallî hizmetlerini daha verimli bir şekilde görebilme imkânı kazandıracaktır.

Bundan başka tasarıda yeminli emlak eksperleri marifetiyle, beyan edilen vergi değerlerinin rayiç değerlerle mukayesesi esaslı getirilmektedir.

Bu elemanların gereken seviyede bulundurulabilmeleri ancak Maliye Bakanlığı bünyesi içinde mümkün olabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Tasarı maddelerinin gerekçesi

Emlâk Vergisi kanunu tasarısı, daha önce de açıklandığı üzere, birinci kısmı Bina Vergisine, ikinci kısmı Arazi Vergisine, üçüncü kısmı da müşterek hükümlere ilişkin olarak, üç kısım içinde tertiplenmiş bulunmaktadır. Kanun tasarısının maddeleriyle ilgili gerekçeler aşağıda bu kısımlar itibarıyla belirtilmiştir.

BİRİNCİ KISIM

Bina Vergisi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mükellefiyete mütaallik bu bölümde, kanunun mevzuuna, bina kavramına ve mükellefe mütedair hükümler yer almaktadır.

Madde 1. — Mevzu

Tasarının 1 nci maddesi hükmü gereğince, «Türkiye sınırları içinde bulunan binalar bu kanun hükümlerine göre Bina Vergisine» tabidir. Bu madde, yürürlükteki 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun 1 nci maddesine tekabül etmekte, fakat mevzu, daha açık ve basit bir şekilde ifade edilmiş bulunmaktadır.

Filhakika Türkiye sınırları içinde bulunan bütün binaların vergiye tabi tutulduğu belirtildiğine göre, maddede, eskiden olduğu gibi, binanın, ikamete veya başka bir cihete tahsis edilmesinin, vergiye tabi olmak yönünden bir farklılık arz etmeyeceğinin, ayrıca zikredilmesi fuzuli görülmüştür.

Madde 2. — Bina kavramı :

Tasarının 2 nci maddesinde, bina kavramı tarif edilmiştir. Buna göre, yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatın hepsi bina tâbiri içinde mütalâa edilmektedir.

Keza inşaatın bünyesine giren, madde ve malzemenin mahiyeti her hangi bir önem arz etmekte ve yapılar, taş, demir, tahta, kerpiç v. s. gibi çeşitli malzemeden yapılmış olsalar dahi, sabit oldukları takdirde, bina addedilmektedir.

Vergiye tabi olmak bakımından binanın arza ne suretle bağlı olduğunu ve ittisalini de aramaya lüzum bulunmamakta, binanın karada, gölde ve denizde inşa edilmiş olması mahiyetini değiştirmemektedir.

Mer'i kanundaki «karada nakli kabil binalar da sabit inşaat hükmündedir.» fıkrası maddeye alınmamıştır. Gerçekten, karada nakli kabil binaları iki kısımda mütalâa etmek icabeder. Birincisi, bâzı Batı memleketlerinde müşahade edildiği üzere portatif olarak hazırlanan evlerdir ki, kısım, kısım imal ve inşa edilen bu evler, belli bir yere monte edilip kurulduktan sonra sabitleşmekte ve o mahalde inşa edilen binadan her hangi bir farkı kalmamaktadır. Binaenaleyh, bunları tabiatıyla sabit bir inşaat olarak vergi mevzuu içinde mütalâa etmek gerekmektedir. Buna karşılık, ikinci çeşit evler, bir vasıta ile çekilebilen transportabl meskenlerdir. Bu çeşit ikamete mahsus barınaklar daimî olarak belli bir yerde bırakılmadıkları için, sabit inşaat addedilmelerine imkân görülmemekte, bilâkis turizm sanayiinde önemli bir yeri olan ve bilhassa turistler tarafından kullanılan ve kısa bir süre belirli kamp ve park mahallerine yerleştirilebilen bu çeşit karada nakli kabil meskenleri, vergi mevzuu içinde mütalâa etmek yerinde görülmemektedir. Birçok Batı memleketleri mevzuatı da, bu konuda aynı şekilde hükümleri ihtiva etmektedir. Bu sebeple yü-

rürlükteki kanunda yer alan «karada nakli kabil binalar da sabit infaat hükmündedir.» fıkrası tasarıya alınmamış ve nakil vasıtasına takılıp çekilebilen seyyar evlerin bina kavramına dâhil bulunmadığı tasrihen belirtilmiştir.

Tasarımın 2 neı maddesinin 2 neı fıkrası mucibince, kanunun uygulanmasında, Vergi Usul Kanununun 305 neı maddesinde yazılı bina mütemmimleri de bina ile birlikte nazarı itibara alınacaktır. Mezkûr maddedeki bina mütemmimleri şunlardır :

a) Belediye teşkilâtı bulunan yerlerde, belediye sınırları içindeki binaların ve belediye teşkilâtı bulunmayan yerlerde, köyü teşkil eden binaların üşgal eylediği saha dâhilindeki binaların mütemminatından olan arazi,

b) Her nerede olursa olsun, ticaret ve sanata tahsis edilmiş olan ve bunlarla birlikte aynı işte kullanılan arazi,

c) Bina ile sınırlanmış olup, kullanım tarzı itibariyle de bina ile birlik teşkil eden avlu, bahçe v. s. arazi.

Madde 3. — Mükellef :

Mükellefi belirten bu madde hükmü, mer'i kanundaki 5 neı maddeye tekabül etmekte, sadece yürürlükteki kanunda yer alan «mutasarrıf» deyimi yerine, bugün Medeni Kanunda tarif yapılmış bulunan «malik» deyimi kullanılmış bulunmaktadır.

Filhakika Bina Vergisini, binanın maliki, malik belli değilse, ve intifa hakkı sahibi varsa bu hakkın sahibi, bunlar yoksa binaya malik gibi tasarruf edenler ödemekle mükellef tutulmuşlardır.

a) Binanın maliki;

Bilindiği üzere, mülkiyet hakkı sahibi olan malik, o şey üzerinde, kanun dairesinde dilediği gibi tasarruf etmek hakkını haiz bulunan kimsedir. (Medeni Kanun : 618)

b) Intifa hakkı sahibi;

Intifa hakkı, hilâfına sarahat bulunmadıkça sahibine, üzerinde tesis olunduğu şeyden tamamıyla istifade etmek hakkını bahşelemektedir. Medeni Kanunun 718 neı maddesi gereğince gayrimenkul mallardaki intifa hakkı, tapu cisiline kayıt ile teessüs eder. Gayrimenkul sahibi ise, intifa devam ettiği müddetçe sadece kuru mülkiyete malik olup, gayrimenkulden istifade edememektedir. Binaenaleyh, bu durumda, vergi mükellefinin malik değil, intifa hakkı sahibinin olması, şüphesiz adalete daha uygun düşmektedir. Kaldıkı, Medeni Kanunun 737 neı maddesinde de, intifa edilen şeyin vergisinin ve bu neviden sair borçlarının, intifa eden kimse tarafından ödeneceği belirtilmiştir. Kaldıkı yabancı memleketler mevzuatında da intifa hakkına sahibolanlar mükellef tutulmuş bulunmaktadır.

c) Binaya malik gibi tasarruf edenler;

Maddeanın bu fıkrası bir nevi emniyet hükmü mahiyetindedir. Her hangi bir bina üzerinde, kanunen malik ve intifa hakkı sahibi durumunda olamamakla beraber bunu her hangi bir şekilde tasarruf etmekte iseler, vergiyi ödemekle mükellef tutulacak: yukarda zikredilen kanuni vasıfları haiz olmadıklarının dermeyan ederek, vergiyi ödemekten kaçınamayacaklardır. Medeni Kanunun 887 neı maddesinde tarif edilen «zilyed» bu duruma bir misal teşkil etmektedir.

d) Müşterek ve iştirak halinde malik olanlar;

Tasarımın 3 neı maddesinin 2 neı fıkrasında, müşterek mülkiyet halinde bir binaya malik olanların, hisseleri oranında vergi ile mükellef tutulacakları belirtilmiş ve iştirak halinde mülkiyette maliklerle her birinin vergiden müteselsilen sorumlu olacakları ilâve edilmiştir. Müşterek mülkiyet halinde kullanılan gayrimenkulde, hisseler tâyin ve tesbit edilmiş olduğu takdirde, verginin her hissedarın hissesi nisbetinde kendisinden istenilmesi lâzımgelir. Bu tefrikin tapuca tescil edilmiş olması şarttır. Zaten Medeni Kanununun 626 neı maddesinde de, vergi ve sair mükellefiyetlerin, hilâfına hüküm yoksa, hisseleri nisbetinde bütün hissedarlara aidolacağı hükme bağlanmıştır.

Bu arada, iştirak halinde mülkiyetten de söz açmak yerinde olacaktır. Bâilkiği gibi, iştirak halinde mülkiyette, iştirak teşkil eden kimselerin her birinin hakkı, o şeyin tamamına sâridir.

Medeni Kanununun 630 ncu maddesi mucibince, şeriklerin hak ve vazifeleri, iştiraki tevfillerden, kanun veya mukavele hükümleriyle muayyendir. Binaenaleyh, iştirak halinde mülkiyette, bütün iştirakçiler vergiyi teker teker ödemekle mükellef tutulabilmekte beraber, yukarıda temas edilen Medeni Kanun hükümlerine göre, iştiraki meydana getiren kanun veya mukavelede, iştirakçilerin vazifeleri belirtilirken iştirakçiler adına vergiyi ödemekle tavzif edilen biri varsa, mükellef olarak onun muhatap tutulması, böyle bir sarahat olmadığı ahvakte de verginin, iştirakçilerden her hangi birinden, kendisinin diğerlerine umumi hükümler muvacesesinde rücu etmek hakkının mahfuz bulunduğu da göz önüne alınarak tahsil edilmesi icabetmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Muaflık ve istisnalar

Üç maddeden ibaret olan bu bölümde, daimî ve geçici muaflıklara ve meskenler için tanınan istisnaya yer verilmiştir :

Maddde 4. — Daimî muaflıklar :

13 fıkra halinde belirtilen daimî muaflıkların mahiyetleri ve açıklamaları aşağıda taktim olunmuştur :

a) Katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köy tüzel kişiliğine ve kanunla kurulup özel bütçe ile idare edilen üniversitelere aidolup irat getirmeyecek bir cihete tahsis edilen binalar ile Devlete ait binalar.

Bu fıkra hükmü, maddenin heyeti umumiyesi içinde incelenecek olursa, muaflık için (Devlet haric) başlıca iki temel şartın aranmakta olduğu müşhade edilecektir :

1. Bina, fıkroda sayılan kamu idarelerine ve kanunla kurulup özel bütçe ile idare edilen üniversitelere aidolmalıdır.

2. Bina, aklı geçen idare ve kuruluşlara aidolmakla beraber, irat getirmeyecek bir cihete tahsis edilmiş bulunmalıdır.

Devlete ait binalar ise şartsız olarak vergiden muaf tutulmuştur.

b) İl özel idarelerine, belediyelere ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler veya bunlara bağlı müesseselere ait;

aa) Su, elektrik, havagazi, mezbaha ve soğuk hava işletme binaları;

bb) Belediye sınırları içindeki yole taşıma işletme binaları ve kapalı durak yerleri;

Bu fıkradan şümulüne giren binaların muafiyetiyle ilgili Danıştay içtihatlarının farklı olması sebebiyle uygulama yıllarca ayrı istikametlerde yürütülmüştür. Halbuki, yeni tasarıda kabul edilen esas ile meselenin vuzuha kavuşturulmuş olduğu mütalâa edilmektedir.

Böyle bir işletmenin Bina Vergisi ile ilgili bir mükellefiyeti bahis konusu olunca, yukarıda arz edildiği şekilde işletmenin fıkroda sayılan kamu idare ve müesseselerine aidolup olmadığına bakılacaktır. Yani işletmenin böyle bir bağıllığı varsa irat getiren bir cihet de tahsis edilmemişse, Bina Vergisi muaflığından da faydalandırılacaktır.

c) Köylere, köy birliklerine ve köy belediyelerine ait tarım işletme binaları ile bunlar tarafından köylünün umumi ve müşterek ihtiyaçlarını karşılamak maksadiyle işletilen hamam, çamaşırhane, değirmenler;

Bu fıkrada sayılan binaların Bina Vergisi ile ilgili bir mükellefiyeti söz konusu olduğu takdirde, evvelki fıkralarda arz edildiği veçhile, binanın mezkûr kamu idare ve müesseselerine aidolup olmadıklarına bakılacak, diğer şartlar da varsa, Bina Vergisi muaflığı tanınacaktır.

Fıkra hükmü, daha ziyade tatbikatta zuhur edebilecek ihtilâfları önlemek ve diğer bâzı vergi kanunlarıyla ahenk temin etmek maksadiyle tedvin edilmektedir.

d) Ordu evleri, askerî gazinolar ve kantinler ile bunların müstemilâtı;

Bâzı ordu evlerinin Devletin mülkiyetinde bulunmaması sebebiyle böyle bir fıkranın konulmasına lüzum hâsil olmuştur.

e) Kamu menfaatlerine yararlı derneklere ait binalar;

Malûm olduğu üzere, bu dernekler, Cemiyetler Kanununa göre kurulan ve kamu menfaatine yararlı oldukları Bakanlar Kurulunca kabul edilen derneklerdir. Sayıları her gün değişebileceği için burada tadada ve isimlerini zikretmeye lüzum görülmemiştir. Mezkûr derneklere ait binaların da, genel olarak daimî şekilde muafliktan faydalanabilecekleri kabul edilmiştir. Ancak, şu şartla ki, binanın kiralanmamış olması kaydı yanında, Kurumlar Vergisine tabi işletmelere ait veya tahsis edilmiş olmamaları lâzımdır.

Kamu menfaatlerine yararlı dernekler de kamu idareleri gibi kendilerine mevdu birçok vazifeleri ya doğrudan doğruya bizzat ifade ederler veya Kızılay Derneğinin Afyon Karahisar Maden Suyu İşletmesi gibi bu işlerin bir veya birkaçını ifa etmek üzere muayyen iktisadi faaliyet gösteren kurumlar tesis ederler.

Bu nevi derneklere ait binaların genel olarak Bina Vergisinden muaf olmalarını kabul edilmekle beraber iktisadi faaliyet gösteren müesseselere bu muaflığın verilmemesi istenmiştir. Filhakika özel hukuk iktisadi teşebbüsleriyle kamu menfaatine yararlı derneklere ait iktisadi işletmeler arasında, birinciler aleyhine bâriz farklılıklar yaratmamak için bu müesseselerin diğer vergilerle beraber Bina Vergisini de ödemesi gerektiği kabul edilmektedir ki, bugünkü tatbikat da böyledir.

Ancak, tatbikatta her hangi bir ihtilâfa meydan vermemek için bu gibi binaların durumu fıkranın sonuna ilâve edilen parantezli hükümlerle halledilmek istenmiştir. Buna göre, binanın kiralanmamış olması yanında aid olduğu veya tahsis edilmiş bulunduğu işletmelerin Kurumlar Vergisine tabi olup olmadığı kıstasına bakılacaktır. Mezkûr işletme Kurumlar Vergisine tabi midir? değil midir?

Şayet işletme Kurumlar Vergisi mükellefi ise, bünyesine ve görevine bakılmaksızın sahibolduğu binalar vergi mevzuu içinde mütalâa edilecek, değilse, diğer şartlar da mevcut ise, muafliktan istifade edebilecektir.

f) Kazanç gayesi olmamak şartıyla işletilen hastane, dispanser, sağlık merkezi, sanatoryum, prevantoryum, öğrenci yurtları ile korunmaya muhtaç çocukları koruma birlikleri tarafından vücuda getirilen yurtlar, düşkünler evi, yetimhaneler, revirler ve kreşler :

Tasarının bu fıkrası, mer'î Kanunun 3 ncü maddesinin 4 nü fıkrası hükümlerine benzemekle beraber oldukça önemli değişiklikleri de ihtiva etmektedir.

Evvelâ yürürlükteki hükümde zikri geçen müesseselere, tamamen aynı mahiyette olmaları itibarıyla «prevantoryum», «dispanser», «Sağlık merkezi», «öğrenci yurtları» «korunmaya muhtaç çocukları koruma birlikleri tarafından vücuda getirilen yurtlar», «revirler» ve «kreşler» de ilâve edilmiş, buna mukabil mer'î kanundaki «meccani olmak» şartı yerine, bu kadar mutlak olmıyan ve realiteye daha uygun bir deyim olarak «kazanç gayesi olmamak» ibaresi kullanılmıştır. Bu suretle çok zaruri bâzi masraflarını temin için, kazanç gayesi gütmemekle beraber, cüzi giriş ve muayene ücreti olan hastane ve saire gibi teşekküllerin muafiyetten istifadelerinin temini sağlanmıştı.

g) Dinî hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan ibadethaneler ve bunların müştemilâtı :

Bu muafiyet 1837 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin 3 nü fıkrasından aynen alınmış bulunduğu ve kâfi derecede sarih olduğu cihetle izaha lüzum görülmemiştir.

h) Çiftçilerle ilgili muafiyet :

Tasarının 4 nü maddesinin bu fıkrası hükmü, yürürlükteki kanunun 3 nü maddesinin (b) fıkrasından, bu fıkra da 39 sayılı Kanunla yapılan tadilat da göz önünde tutularak, aynen alınmış olduğundan, izaha muhtaç bulunmamaktadır.

i) Su ürünleri müstahsılları ile ilgili muaflık :

Tasarının bu fıkrası yürürlükteki kanunun yukarıki fıkrada sözü edilen maddesinden alınmış bulunmakla beraber, muaflık hükmü sadece balıkçılara inhisar ettirilmemiş, su ürünleri müstahsıllı denilmek suretiyle, meselâ aynı vasıfları taşıyan sünger avcularına da teşmil edilmiştir.

Diğer taraftan, yukardaki «h» ve «i» fıkralarıyla daimî muafiyete alınan binaların bir kısmı ikamete bir kısmı da mezkûr fıkralarda yazılı maksatlara tahsis edilmesi halinde, her hangi bir ihtilâfa mahal bırakılmaması bakımından, verginin ne suretle alınacağına dair parantez içindeki hüküm tedvin edilmiş bulunmaktadır.

j) Tasarının 4 ncu maddesinin bu fıkrası yürürlükteki kanunda mevcut bulunmayan yeni bir hükmü ihtiva etmektedir.

Filhakika buna göre;

Umuma tahsis edildiği, yetkili makamlarca kabul edilen, rıhtım, iskele, dalga kıran, demiryolu gibi yapılarla, köprü, rampa, tünel gibi demiryolu mütemmimleri, bina vergisinden muaf olacaktır.

Hemen ilâve etmek gerekir ki, bu muafıktan faydalanabilmek için sözü edilen inşaatın, kamu veya özel hukuk kişilerine aid olması her hangi bir fark yaratmamaktadır. Her hangi bir iskele, hususi bir şahsa aid olsa dahi, ücretli veya ücretsiz olarak umuma tahsis edilmişse muafıktan faydalanacaktır.

Bu fıkra, esasında biri Anonim Ortaklık diğeri İktisadi Devlet Teşekkülü olarak Kurumlar Vergisine tabi olan ve yukarda izah edilen sebeplerle Bina Vergisi muaflığından faydalanamayan Denizcilik Bankası ile Devlet Demiryollarına ait rıhtım, demiryolu gibi tamamen âmme hizmetinde kullanılan ve muaflığa alınmadıkları takdirde ağır şekilde vergilendirilmeleri icabeden ve vergilendirilmeleri çok zor olup, çeşitli ihtilâflara da yol açan tesislere mâtuf bulunmaktadır.

Ancak, sözü edilen tesisler, yukarda da temas edildiği üzere, aynı şartları hâiz iseler, kime aid olursa olsun muafıktan faydalanacaklardır.

k) Her nevi su bentleri, baraj, sulama ve kurutma tesisleri,

Bu fıkra hükmü, yürürlükteki kanunun 3 ncu maddesinin 8 nci bendine tekabül etmekte olup, izahı gerektiren bir yönü bulunmamaktadır. Ancak barajların da muafiyete alınması uygun görülmüştür.

l) Tasarının 4 ncu maddesinin bu fıkradaki muaflık; yabancı devletlere aid olup elçilik ve konsolosluk olarak kullanılan binalar ile elçilerin ikametine mahsus binalar ve bunların müstemilâtı (karşılıklı olmak şartıyla) ve «Merkezi Türkiye'de bulunan milletlerarası kuruluşlara, milletlerarası kuruluşların Türkiye'deki temsilciliklerine ait binaları kapsadığı ve milletlerarası vergileme kaidelerine uygun bulunduğu cihetle burada ayrıca izahına lüzum görülmemiştir.

m) Kazanç temini gayesi bulunmayan ve genel eğitime yararlı olduğu Millî Eğitim Bakanlığıınca tasdik olunan özel okul binaları

Tasarının bu fıkrası hükmü, yürürlükteki kanunun 3 ncu maddesinin 5 nci fıkrasının ilk kısmında mevcut olan hükmün, hâdiseye vuzuh verilmesi gayesiyle, ayrı bir fıkra halinde tedvinini istihdaf etmekte olduğundan burada ayrıca izahına lüzum görülmemiştir.

Madde 5. — Geçici muafıklar

a) Ycni yapı muaflığı :

Tasarının muafiyete taallük eden geçici maddesinin (a) bendi geçince, vergi değeri yani rayiç bedeli 30 000 liraya kadar (30 000 dâhil) olmak ve mesken olarak kullanılmak şartıyla yenisinden inşa edilen binalar, bina apartman ise daireler, inşalarının sona erdiği yılı takibeden bütçe yılından itibaren 10 yıllık muafiyete tabi tutulacaktır. Vergi değeri sözü edilen miktarı aşan binalarda ise, muaflık hükmü, değerini 30 000 lirasına uygulanabilecektir.

b) Turizm teşvik muaflığı :

Tasarının aynı maddesi ile turizm endüstrisi teşvik kanunu hükümleri dairesinde turizm müessesesi belgesi almış olan Gelir veya Kurumlar Vergisi mükelleflerinin adı geçen kanunda yazılı maksatlara tahsis ettikleri ve işletmelerine dâhil olan binaları, inşalarının sona erdiği veya mevcut binaların bu maksada tahsisi halinde turizm müessesesi belgesinin alındığı yılı takibeden bütçe yılından itibaren 5 yıllık geçici muafiyetten faydalandırılmaktadır.

c) Tabii âfetler bölgesinde inşa olunan binalarla ilgili muafiyet :

Tasarımın bu maddesinde tanınan 10 yıllık geçici muafiyet deprem, su basması ve yangın gibi tabii âfetlerin vukubukduğu bölgelerde bu âfetlerin vukuunu takibeden yıldan itibaren en geç iki yıl içinde inşa edilen binalara ait bulunmaktadır. Bu halde aynı maddenin (a) fıkrası hükmünün uygulanmıyacağı tabiidir.

d) Fuar, sergi ve panayırılarda inşa edilen binalarla ilgili muafiyet :

Tasarımın bu maddesi ile tanınan muafiyet, fuar, sergi ve panayırılarda inşa olunan binaları kapsamaktadır. Ancak bu binaların mezkûr yerler kapalı bulunduğu zamanlarda başka maksatlarla kullanıldıkları takdirde muafiyetten faydalanamıyacaktır.

Madde 6. — Köy binalarına ait istisna :

Mer'î 1837 sayılı Kanununun 3 ncu maddesinin değişik 7 nci fıkrasında sadece sahiplerinin ikametine mahsus olup senelik iradı 25 liraya kadar olan binalar Bina Vergisinden muaf bulunmaktadırlar. Ancak bu defa tasarıda yer alan benzeri hüküm daha da genişletilerek köylerdeki her türlü binaların vergi değerlerinde 50 bin liralık bir istisna getirilmiştir. Böylece köylerde imar faaliyetlerini ve belediye hudutları dışındaki yatırımları teşvik vasatı hazırlanmış olmakta ve kalkınma plânlarımızda önemle ele alınan köy problemlerinin halli için vergi politikası yoluyla katkıda bulunma imkânı doğmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah ve nisbet :

Madde 7. — Matrah :

Tasarımın bu maddesiyle Bina Vergisinin matrahının, binanın bu kanun hükümlerine göre tesbit edilen vergi değeri olduğu kabul edilmiştir. Vergi değerinin tanımı ise, tasarımda 29 ncu maddesinde yapılmış bulunmaktadır.

Değirmen, fabrika ve imalâthane gibi gayrimenkullerin içine sabit bir şekilde yerleştirilmiş bulunan istihsal tesisatına ait değerler vergi matrahının dışında bırakılmıştır.

Madde 8. — Nisbet :

Tasarımın bu maddesi ile Bina Vergisinin nisbeti % 10 olarak tesbit edilmiştir.

Madde 9. — A) Mükellefiyetin başlaması :

Tasarımın bu fıkrasında, yeniden inşa olunan veya inşaatın bitmesinden evvel kısmen kullanılmaya başlanan binalarla, geçici ve devamlı muafıktan faydalanmakta iken muaflik şartlarını kaybeden binalar için mükellefiyetin ne zaman başlayacağı gösterilmektedir.

B) Mükellefiyetin bitmesi :

Tasarımın bu fıkrasında, yanan, yıkılan ve vergiye tabi iken devamlı muaflik şartlarını kazanan veya oturulması ve kullanılması kanunlarla yasaklanmış bulunan binalarda mükellefiyetin ne zaman sona ereceği hükme bağlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin tarh ve tahakkuku

Beyan esası :

Madde 10. — Genel gerekçede izah edilen sebeplere istinaden tasarımda bu maddesi ile beyan esası kabul edilmiş ve verginin tarh ve tahakkukuna esas olmak üzere, (geçici ve daimî muafıktan faydalananlar dâhil) mükellefler beyanda bulunmaya mecbur tutulmuşlardır.

Verginin tarh ve tahakkuku :

Madde 11. — Bu maddeye göre, Bina Vergisi, mükelleflerin beyanı üzerine, binanın bulunduğu mahallin vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilecektir.

Beyan yılında yapılan bu tarh ve tahakkuku takibeden yıllarda, Bina Vergisi her bütçe yılının Mart ayından itibaren o yıl için otomatik olarak tahakkuk etmiş olacaktır.

İKİNCİ KISIM

Arazi Vergisi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Madde 12. — Mevzu :

Arazi Vergisinin mevzuunu, Türkiye sınırları içinde bulunan arazi ve arsalar teşkil etmektedir. Hemen müşahede edileceği üzere, verginin mevzuu tasarıda, 1833 sayılı Arazi Vergisi Kanununun 1 ne maddesinden çok daha vazih ve kısa olarak ifade olunmuştur.

Gerçekten verginin mevzuu tarif edilirken, mer'i kanunda olduğu üzere matraha mütaallik hükümlere yer verilmemiş, keza tasarının 2 ne maddesinde, bina mütemmimlerinin, bina ile birlikte nazarı itibara alınacağı zaten belirtilmiş olduğundan, bu maddede tekrarına lüzum kalmamış ve bu suretle mevzu, açık bir şekilde tarif edilebilmiştir.

Arazi, vergi hukukunda genel olarak, arz üzerinde hudutları dağ, ağaç, yol, çit gibi tabii ve suni işaretlerle çevrilmiş bulunan yeryüzü olarak tarif edilmekte, arazinin içinde bulunan gölcükler, kaynaklar ve dikilen şeyler de araziden sayılmaktadır.

Arsanın tarifine gelince; belediye sınırları içinde parsellenmiş arazi arsa sayılmıştır. Ayrıca, hangi arazinin, parsellenmemiş olmasına rağmen bu kanuna göre arsa sayılacağı İmar ve İskân Bakanlığının mütalâası alındıktan sonra Maliye Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirtileceği aynı maddede hükme bağlanmıştır.

Mer'i Kanunda arsanın bir tarifi yapılmamıştır. Bu itibarla tasarıda arsanın bir tarifi yazılmak suretiyle konuya vuzuh verilmiş ve muhtemel ihtilâfların önlenmesi de sağlanmış bulunmaktadır.

Medeni Kanuna göre arsalar da arazi mefhumuna girer ve gayrimenkul mülkiyetinin mevzuunu teşkil eder.

Hemen ilâve etmek gerekir ki, tasarının 2 ne maddesinin izahı sırasında da belirtildiği üzere Vergi Usul Kanununun 305 ne maddesinde yazılı bina mütemminatından olan arazi ve arsalar, bina ile birlikte nazarı itibara alınacağından ayrıca Arazi Vergisinin mevzuuna girmeyecektir.

Madde 13. — Mükellef :

Bina Vergisinde olduğu gibi Arazi Vergisinde de mükellef, mer'i hukukî terimlere daha uygun olarak tesbit edilmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan Arazi Vergisinin mükellefi, 1833 sayılı Kanunun 7 ne maddesinde «arazinin mutasarrıfı ve intifa hakkı sahibi varsa, müntefii veya bunlar yoksa araziye mutasarrıf gibi istimal eden kimse» olarak tarif edildiği halde, tasarının 13 ne maddesinde, mükellef, «arazinin maliki, malik belli değilse ve intifa hakkı sahibi varsa bu hakkın sahibi, bunlar yoksa araziye malik gibi tasarruf edenler» şeklinde tarif edilmiş bulunmaktadır.

Müşterek mülkiyetle bir araziye malik olanlar, hisseleri oranında vergi ile mükellef tutulacaklar, iştirak halinde, mülkiyette ise malikler vergiden müteselsilen mesul olacaklardır.

İKİNCİ BÖLÜM

Muaflık ve istisnalar

Muaflık ve istisnalara ilişkin bulunan bu bölüm, daimî ve geçici muaflıklar ile küçük çiftçilikteki istisnaya ait hükümleri ihtiva etmektedir.

Madde 14. — Daimî muaflıklar :

Tasarının bu maddesinde daimî muaflıklar beş fıkrada içinde belirtilmiştir. Bunlar, Bina Vergisi daimî muaflıklarına mütedair bulunan dördüncü maddenin (a), (b), (e) ve (1) fıkralarında aynen yer almış ve sözü edilen maddeye ait gerekçede bu konulara etraflı şekilde temas edilmiş olduğundan, mezkûr izahatın, tekrarına lüzum görülmemiştir.

Ancak, tasarının bu maddesine ilâve edilen (c) fıkrasıyla, mezarlıklar da daimî muaflıklara alınmış bulunmaktadır. Bugüne kadar, mezarlıklar ziyadesiyle kamu menfaatiyle ilgili bir hizmet ihtiva etmeleri itibariyle vergiye tabi tutulmamakta idi. Bu kere bu hüküm bir fıkra ile kâna alınmış bulunmaktadır.

Madde 15. — Geçici muaflıklar :

Tasarının bu maddesi hükmünü iki kısımda mütalâa etmek mümkündür.

1. Ağaçlandırılan ve yeniden değerlendirilen; arazi,

Bu kısım, esas itibariyle yürürlükteki kanunun 3 ncü maddesi hükümlerine tekabül etmektedir. Ancak, mezkûr maddenin (D) fıkrasına, muhacir ve aşiretlere tahsis edilen arazinin geçici muaflığına ilişkin bulunduğundan ve mahiyeti itibariyle bu fıkra ile ilgili görülmediğinden, burada yer verilmemiş, (B) ve (C) fıkraları birleştirilmiş, bu suretle maddeye vuzuh verilmesi sağlanmış ve hâfızada muhafazası daha kolay olacak şekilde basitleştirilmiştir.

2. Turizme tahsis edilen arazi :

Bu fıkra hükmü de 1833 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (g) fıkrasına uygun olup, izahı gerektirecek bir yönü bulunmamaktadır.

Ancak, maddeye muafiyet konusu arazinin bu maddeye gösterilen cihetlere tahsis edilmiş olup olmadığının şartlarını Maliye ve Tarım Bakanlıkları müştereken tesbit edeceklerine dair bir fıkra konulmasına lüzum görülmüştür.

Madde 16. — Küçük çiftçi muaflığı :

Tasarının bu maddesi, teorik görüşlerin önünde, gerek sosyal bakımdan gerek vergi tekniği ve tatbikatı yönlerinden Emlâk Vergisinde küçük çiftçiler hakkında bir muaflık tanınmasının zorunluluğu neticesini ifade etmektedir.

Böyle bir muaflığın tasarıda derpişi hakkında şu mülâhazalar ileri sürülebilir :

1. Tarım Ekonomimizin strüktürü göz önünde tutulacak olursa teorik görüşlerin önüne geçen sosyal mülâhaza ve vakıalar küçük çiftçi muaflığının şu veya bu tarzda uygulanmasını zaruri kılar.

Aşağıda da açıklanacağı üzere Emlâk Alım Vergisinin araziye (arsalar hariç) taallük eden nisbeti genel olarak, eski hadlerin altına indirilmiş ve müterakki bir tarifenin ihdası uygun görülmüştür.

Bu nisbetler üzerinden küçük arazi sahibi çiftçilerin ödiyecekleri vergi pek cüzi bulunacaktır.

Bu itibarla, 25 000 liralık istisna haddini vergi tarifesindeki düşük nisbetlerle birlikte değerlendirmek lâzımdır.

2. Verginin küçük arazi sahibi çiftçilere taallük eden tatbik sahası çok geniş, yaygın ve dağınık ve tatbikatı külfetli ve zaman alıcıdır. Bütün bu güçlüklerle mukabil bu sahadan sağlanacak varidat genel fiskal hasılat ile kıyaslandığı takdirde büyük bir önem taşımamaktadır.

Bütün bu realist görüşlerden hareket edilerek, gerek sosyal bakımından gerek vergi tekniği ve tatbikatı yönünden, Emlâk Vergisinde küçük arazi sahibi çiftçiler hakkında şu esaslara göre bir muaflık tanınmış bulunmaktadır.

1. İstisna hükmü arazinin değeri esas tutulmak suretiyle düzenlenmiş ancak, spekülasyona fazlasıyla müsait bulunan arsalar istisna hükmünün dışında bırakılmıştır.

2. İstisnadan toplam değeri 25 000 liraya kadar olan arazinin tamamı, 75 000 liraya kadar olanların ise yine 25 000 lirası faydalandırılmıştır. Vergilemede sert köşçelere mâni olmak için mutlak istisna yerine yukarıdaki gibi plâforlu istisna usulü kabul edilmiştir.

3. Verginin karakteri ve tekniği icabı ziraat erbabına ait arazinin genel toplamına gidilmiyerek bu bakımdan yalnız bir vergi dairesi bölgesi toplam ünitesi olarak kabul edilmiştir.

4. Hisseli arazide mülkellefler bir aile birliği teşkil ediyorsa, değerlerin toplu olarak, ayrı aile birliği teşkil ediyorsa, hisse değerlerinin ayrı ayrı nazara alınmak suretiyle istisnadan aile toplumunun istifadesi sağlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah ve nisbet

Madde 17. — Matrah :

Tasarımın bu maddesine göre Arazi Vergisinin matrahı, vergi, yani arazinin rayiç bedele göre tayin olunan değeri olmaktadır.

Madde 18. — Nisbet :

Bu madde ile Arazi Vergisi nisbetleri müterakki bir tarife içinde tesbit olunmuştur. Buna göre vergi nisbeti,

İlk gelen 50 000 lira için binde 5

Sonra gelen 75 000 » » » 6

» » 100 000 » » » 8

225 001 ve daha fazla matrahlar için binde 10 olmaktadır.

Arsalar için bu nisbet tasarıya binde 15 olarak alınmıştır. Ayrıca bu nisbetin yüzde 50 oranında artırılabilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Bilindiği gibi, bilhassa büyümekte olan şehirlerde arsa değerleri gittikçe artmaktadır. Bu husus göz önünde tutularak arsaların daha ağır bir şekilde vergilendirilmesinin uygun olacağı düşünülmüş ve vergi nisbeti binde 15 olarak tesbit edilmiştir.

Mükellefiyetin başlaması ve bitmesi :

Madde 19. — Tasarımın bu maddesi, devamlı muafıktan faydalanmakta iken muafık şartlarını kaybeden arazi ile vergiye tabi iken devamlı muafık şartlarını iktisabeden arazide; bu kanuna göre vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde, vergi mükellefiyetinin ne zaman başlayacağını ve ne zaman sona ereceğini göstermektedir.

Bu maddenin son fıkrasındaki hüküm gereğince de, Hükümet tarafından tasarrufu yasak edilen araziye ait vergi mükellefiyeti, keyfiyetin mükelleflerce bildirilmesi veya vergi dairesinde re'sen tesbit edilmesi üzerine olayın vukubulduğu tarihten sonra gelecek taksitten itibaren sona erecektir.

Bilindiği üzere bu hüküm 1833 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde mevcut bulunmaktadır. Ancak, maddeye Bina Vergisi mükellefiyetine mütenazır şekil verilmiş ve daha fazla sarahat kazanılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin tarh ve tahakkuku

Madde 20 ve 21. — Bu maddeler, tasarımın Bina Vergisi ile ilgili bölümünün 10 ve 11 nci maddelerine tekabül ettiğinden ayrıca izah edilmemiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kısımlar arasında müşterek hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Özel kanunlardaki muafık hükümleri

Madde 22. — Tasarımın bu maddesiyle, mer'i kanundaki hüküm aynen alınmış ve özel kanunlarda mevcut Bina ve Arazi vergileriyle ilgili muafık ve istisna hükümlerinin saklı olacağı kabul edilmiştir.

Beyanname verme ve bildirimde bulunma süresi :

Madde 23. — Beyanname verme ve bildirimde bulunma sürelerini tayin eden bu maddenin «a» fıkrasında genel olarak bütün Emlâk Vergisi mükelleflerinin 5 yılda bir defa olmak üzere o yılın

Mart ayı ilâ Mayıs aylarında bir beyanname verecekleri derpiş olunmuştur. Bu suretle memleketimizde her 5 yılda bir bina ve arazi değerlerinin yeniden gözden geçirilmesi ve günün rayicine uydurulması sağlanmış olmaktadır.

Maddenin «b» fıkrasına göre, yeni inşaatta inşaatın bittiği tarihi takibeden 2 ay içinde mükellefler beyanname vereceklerdir. Ancak inşaatın kısmen bitmesi halinde kullanılmaya başlanan kırsamlar için dahi aynı süre içinde beyanname verilmesi mecburidir.

Aynı maddenin «c» fıkrası ise tasarrımın 33 nci maddesine göre vergi değerinin tadilini gerektiren sebeplerin doğması halinde dahi bu değişikliğin iki ay içinde vergi dairesine bildirilmesini zorunlu kılmıştır. Bu suretle vergi değerinin tadilini gerektiren her türlü değişikliğe vergi dairesince zamanında muttali olunacak ve gerekli işlem yapılabilecektir.

Beyannamenin şekil ve muhtevası :

Madde 24. — Emlâk Vergisi, beyan üzerine tarh edileceği cihetle, beyannamelerde idare bakımından gerekli bütün malûmatın bulunması lâzımgelmektedir. Bu sebeple de beyannamenin şekil ve muhtevasının genel olarak Maliye Bakanlığınca tesbit ve tanzim edileceği hükme bağlanmış, ayrıca beyannamelerde asgari ne gibi malûmatın bulunacağı da tasarrımın bu maddesiyle taklâdî olarak gösterilmiştir. Buna göre beyannamede; binanın yeri, kullanış tarzı, inşaat sahası ve müstemi-lâtı, aylık kira bedeli, arazide arazinin büyüklüğü, yetiştirme ve sulaklık derecesi, ayrıca bina ve arazinin vergi değeri olan rayic değeriyle hesaplanan vergi miktarının, asgari malûmat meyanında bulunması gerekecektir.

Köylerde yapılacak beyan :

Madde 25. — Tasarrımın bu maddesi hükmüne göre, köylerde, Bina ve Arazi Vergisi mükellefleri, Emlâk Vergisine ilişkin beyanlarını, şifahi veya yazılı olarak muhtarlar yapacaklardır. Bu beyanlar ise yine şekil ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tesbit edilecek defterlere işlenecek ve mükellefe de imza ettirilecektir.

5 yılda bir, o yılın Mayıs ayına kadar genel olarak verilen beyanname müddetine otomatik olarak eklenen 1 aylık ek süre içinde de bina ve arazi mükellefleri köylerde yine muhtarlar beyanda bulunacaklarından tasarrımın bu maddesinin son fıkrasında, beyan kayıt defterlerinin muhtarlarca bahis konusu ek sürenin sonundan itibaren 15 gün içinde ilgili vergi dairesine teslim edileceği derpiş olunmuştur.

Muhtar ve ihtiyar kurulunun görevleri :

Madde 26. — Bu madde ile muhtar ve ihtiyar kurullarına Emlâk Vergisi dolayısıyla vazife verilmiştir. Öngörülen hükme göre muhtar ve ihtiyar kurulu deftere kayıt ettikleri mükellef beyanlarının doğruluğunu tasdik edecekler, beyanın hakikate aykırı olduğunu gördükleri an mükellefleri doğru beyanda bulunmaları için ikaz edecekler, buna rağmen ısrar olunursa bu defa deftere gerekli meşruhatı vereceklerdir.

Ayrıca maddenin son fıkrası ile muhtar ve ihtiyar kurulu âzalarına, teşvik ikramiyesi verilmesi kabul edilmiş, bu suretle de mükelleflerin doğru beyanda bulunmaları sağlanmış olmaktadır. Evvelce buna benzer bir ikramiye sistemi mülga Hayvanlar Vergisi Kanunu zamanında tatbik edilmiş ve başarılı olmuştur.

Ek süreler içinde beyanname verilmesi :

Madde 27. — 5 yılda bir verilecek beyannameler için Mayıs ayına kadar tanınan kanuni süreye bu madde ile bir aylık ek bir süre ilâve olunmuş ve beyanname bu süre içinde verilse dahi vergi ziyanının mevcudolmadığı kabul edilmiştir. Vergi Usul Kanununda esasen böyle bir ek süre vardır. Ancak Usul Kanunundaki 15 günlük ek süre bu vergi tatbikatında 1 aya çıkarılmıştır.

Ayrıca Veraset ve İntikal Vergisi mükellefleri için yine Vergi Usul Kanununda mevcudolan ikinci bir ek süre, Emlâk Vergisi mükellefleri için de öngörülmüş ve tasarrımın bu maddesinde, 1 nci ek süreye rağmen beyannamesini vermeyen mükelleflere, tebliğ edilmek şartıyla 1 aylık 2 nci bir ek süre daha verileceği hükme bağlanmıştır.

İştirak halinde ve müşterek mülkiyete beyanname verilmesi :

Madde 28. — Bu maddede, iştirak ve müşterek mülkiyette beyannamenin ne şekilde verileceği hakkında hüküm getirilmiştir. Medeni Kanunun bu husustaki hükümleri de göz önünde tutularak müşterek mülkiyette beyannamenin münferiden verileceği öngörülmüştür. Müşterek mülkiyette hisseler ayrılmış olduğu cihetle, mükelleflerin kendi hisselerine düşen gayrimenkule ait rayiç değeri beyan etmeleri icabeder.

İştirak halinde mülkiyette ise mükellefler müşterek beyanname verebilecekler, dilerlerse ayrı ayrı da beyanda bulunabileceklerdir. Münferiden beyanda buldukları takdirde de beyan ettikleri değerler üzerinden her birine ayrı ayrı tarhiyat yapılacaktır.

Ancak, gerek iştirak halindeki mülkiyette gerekse müşterek mülkiyette, yeminli emlak eksperlerince takdir olunacak vergi değeri, kesinleştiği tarihten itibaren tüm gayrimenkulün vergi değeri olacak ve beyana müsteniden ilk tarhiyatlar da buna göre düzeltilecektir.

Vergi değeri :

Madde 29. — Bu madde ile Emlak Vergisi tatbikatında vergi değerinin, «rayiç bedel» olduğu kabul edilmiştir. Bu suretle binaların gayrisâfi iradı üzerinden vergi alınması usulü terk edilmiş ve arazide olduğu gibi binalarda da kıymetin vergi değeri olacağı öngörülmüştür. Maddenin ikinci fıkrası hükmüne göre de rayiç bedel bina ve arazinin beyan tarihindeki normal alım satım bedelidir. Yalnız burada dikkat edilecek husus, rayiç değer, beyannamenin verildiği tarihteki rayiç değer değil beyan tarihindeki rayiç değerdir. Beyan tarihi ise 5 yılda bir beyana davet edildiği yeni inşaatta inşaatın hitama erdiği, diğer tadilatla vergi değerinin tadilini icabettiren sebeplerin vukubulduğu tarihlerdir. Bu suretle mükellefler arasında vergi adaleti sağlanmış ve aynı tarihte yapılan binalar arasında farklı rayiç bedel takdirinden kaçınılmıştır.

Ödeme süresi :

Madde 30. — Madde hükmüne göre, binalarla, arsalara ait Emlak Vergisi, mükelleflerin 5 yılda bir genel beyana davet edildikleri Mart ile Mayıs devresi ile Kasım ayında olmak üzere iki taksitte alınacaktır. Verginin ilk taksit ayının beyannamenin verilme süresinde bağlanmasının sebebi, beyanamesi ile birlikte vergisini de yatırmak isteyenlerin bu taleplerini yerine getirebilmek içindir.

Arazi Vergisi için Kasım ayı ödeme ayı olarak kabul edilmiştir. Arazi Vergisinin 1 taksitte ve Kasım ayında alınmasının sebebi, hasat mevsiminin ancak bu ayda tamamen sona ermesindedir.

Ancak, maddenin 3 ncu fıkrasında ödeme aylarını bölgelerin özelliklerine göre iller itibarıyla değiştirebilme yetkisi Maliye Bakanlığına tanınmıştır.

Bu maddenin son fıkrasına, 5625 sayılı Kanundaki hükme mütenazır bir hüküm konulmuş ve taksit süresi gelmiş Emlak Vergisi dâhil evvelki yıllara ait vergi borçları ödenmedikçe bina ve arazinin başkalarına devir ve ferag edilemeyeceği hükme bağlanmıştır. İhtilâflı durumda olan vergilerde ise tahakkuk eden verginin emaneten alınması suretiyle satışa müsaade edilebilecektir. Bu hüküm sayesinde 5625 sayılı Kanunun aksaklık yaratan hükmü bertaraf edilmiş olmakta gerek idareye, gerekse mükelleflere bir kolaylık sağlanmaktadır. Halen mer'î hükme göre ancak «kesinleşen» vergilerin tahsili mümkün olabilmekte kesinleşmemiş vergi bulunduğu takdirde ise mükelleflerin tapu muameleleri verginin kesinleşmesine tâlik edilememektedir. Ayrıca, kesinleşmemiş vergilerin emaneten alınabileceği hakkında mer'î mevzuatta bir hüküm de bulunamadığından tatbikatta büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır. Tasarımın bu maddesi bu aksaklıkları giderecek mahiyettedir.

Vergi dairesince yapılacak işlem ve zamanlaşımı :

Madde 31. — Emlak Vergisi bakımından tasarımda kabul edilen yeni sisteme göre, mükellefler bine ve arazilerinin rayiç kıymetini beyan edecekler ve idare de bu beyana istinaden derhal ilk tarhiyatını yapacaktır. Ancak, tasarımın bu maddesinde öngörüldüğü üzere, beyan edilen bu rayiç değerler yeminli emlak eksperleri tarafından tetkike tabi tutulacak ve rayiç değerden noksan gösterilen gayrimenkullerin değerleri bu eksperler tarafından yeniden takdir olunacaktır.

Ancak eksperler, bu takdirlerini tamamen kendi imisiatiflerine göre yapamayacaklardır. Tasarımın bu maddesinde, vergi değerlerinin takdirinde şehir ve köylerin tabii, iktisadi ve bölgesel şartlarına göre mazara alınacak normların bir tüzükte belirtileceği hükme bağlanmıştır. Bu itibarla eksperler tüzükte belirtilecek normlara uymaya ona göre ve objektif olarak kıymet takdirleri yapmaya mecbur olacaklardır.

Ayrıca maddede, mükelleflerce beyan edilen değer ile yeminli emlak eksperleri tarafından takdir edilecek değer arasında zuhur edecek farklar dolayısıyla mükellefler lehine, Emlak Alım Vergisinde olduğu gibi, bir müsamaha payı kabul edilmiş ve beyan edilen değer ile takdir edilen değer arasındaki farkın % 40 ı aşmaması halinde ceza uygulanmıyacağı hükme bağlanmıştır. Ancak % 40 oranını aşan kısım için kusur cezası mevzuubahsolacaktır.

Beyanname verilmesi halinde idarece tarh ve yeniden beyana davet :

Madde 32. — 1 nci ve 2 nci ek sürelerle rağmen beyannamenin verilmemesi halinde yapılacak muameleye mütedair bulunan bu madde hükmüne göre, bu gibi ahvalde emlak eksperleri tarafından ilgili bina veya araziye rayiç kıymet takdir edilecek ve vergi bu değer üzerinden terholunacaktır.

Ayrıca bu maddenin 2 nci fıkrası ile yeni bir sistem getirilmekte, idarece yapılan tarhiyata itiraz edilmesi halinde mükellefe, itiraz tarihinden başlamak üzere yeniden 15 günlük bir beyan süresi tanınmaktadır. Bu müddet içerisinde ve beyanda bulunulursa, vergi, ihtilâf sonuna kadar mezkûr beyan üzerinden tarh ve tahsil olunacak, şayet 15 günlük müddete rağmen mükellef beyanda bulunmazsa, idarece yapılan tarhiyatın tahsiline devam olunacak, itiraz tahsilâtı durdurmayacaktır. Bu suretle ihtilâflı vergiler dolayısıyla, vergi alacağının, yıllarca tahsil olunamamasının önüne geçilmiş olmaktadır.

İster 15 günlük sürede yapılan beyan üzerine tarhedilen vergilerin tahsili cihetine gidilsin, isterse 15 günlük müddete rağmen beyanda bulunulmaması sebebiyle idarece yapılan tarhiyatın tahsiline devam edilsin, İtiraz Komisyonunca tetkik neticesinde kesinleşecek matraha göre tahsil edilecek vergilerin düzeltileceği izahtan vârededir.

Vergi değerini tadil eden sebepler :

Madde 33. — Vergi Usul Kanununun 63 ncü maddesine mütenazır olarak tasarıya konulan bu maddede, vergi değerini tadil eden sebepler, tadadî olarak gösterilmiş ve Vergi Usul Kanununun mezkûr maddesinde tadil sebebi sayılan bazı haller uygulamada zorluk gösterebileceği mülâhazasıyla tasarının bu maddesine alınmamıştır.

Özel usulsüzlük cezaları ve kaçakçılık cezasının uygulanmıyacağı :

Madde 34, 35. — Tasarımın 34 ncü maddesi, 1. nci ek süre ile 2. nci ek süre içinde ve bu iki süre arasında beyannamelerin verilmesi halinde mükelleflere kesilecek ceza miktarlarını göstermektedir.

Maddenin son fıkrasına göre, özel usulsüzlük cezaları köyler için % 50 oranında tatbik edilecektir.

35 nci madde hükmü, bu vergi tatbikatında Usul Kanununun kaçakçılık cezası ile ilgili hükümlerinin uygulanmıyacağına mütedairdir. Bugüne kadar kaçakçılık cezasının, hattâ % 50 kusur cezasının Bina Arazi vergilerinde uygulanmamış olması ve V. U. Kanunu hükümlerine göre bir bina ve arazinin her zaman için yoklama ile tesbit edilmesinin mümkün bulunması sebepleri ile, Emlak Vergisinde kaçakçılık cezasına yer verilmemiştir.

Çeşitli hükümler

Bina ve Arazi Vergisinde zamanaşımı süresinin başlangıcı :

Madde 36. — Tasarımın bu maddesi ile Emlak Vergisinde zamanaşımı bakımından yeni bir esas getirilmiş ve Hazine zararını önlemek için beyan dışı kalan bina ve araziye idarece muttali olunduğu tarihte, beş yıllık zamanaşımı müddetinin başlayacağı kabul edilmiştir. Örneğin, dokuz senedir beyannamesi verilmemiş bir araziye, idarece, bu arazinin tapuda satışı sebebiyle muttali

olunmuşsa, idarece ittıla tarihinden itibaren beş yıllık zamanaşımı içerisinde, geçmiş dokuz yıla ait Emlâk Vergisi de tarh ve tahakkuk ettirilebilecektir.

Vergi daairesinin yardımı :

Madde 37. — Bu madde hükmüne göre, köylerdeki bina ve araziye ait beş yılda bir alınan beyanların köy muhtar ve ihtiyar kurullarınca tesbit edilebilmesi için gerektiği takdirde muhtarlıklara personel yardımı yapılabilecektir. Mülga Hayvanlar Vergisi Kanununda da buna benzer bir hükme lüzum görülmüş ve uzun seneler başarı ile tatbik olunmuştur.

Vergi Usul Kanunu tatbikâtı :

Madde 38, 39. — Tasarının 38 nei maddesi, bu kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla Vergi Usul Kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin tatbikine devam olunacağını âmirdir. Esasen, tasarının kanunlaşp yürürlüğe girdiği tarihten evvelki zamanlara aid olup henüz muameleleri neticelenmemiş işlerde Vergi Usul Kanunu hükümlerinin tatbiki, müktesep hak ve vergi adaleti yönünden zorunlu bulunmaktadır. Ayrıca, bu kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça Vergi Usul Kanunu hükümleri Emlâk Vergisinde de tatbik olunacaktır.

Tasarının 39 neu maddesine göre yeminli emlak eksperleri Emlâk Vergisi tatbikâtı bakımından, Vergi Usul Kanununca vergi inceleme yetkisini haiz olanlara tanınan bütün salâhiyetlerle teçhiz edilmiştir. Bu suretle, adı geçen eksperler de Vergi Usul Kanununda gösterilen vergi inceleme yetkisine haiz olacaklardır.

Vergi hasılatından verilecek paylar :

Madde 40. — Tasarının bu maddesi, Emlâk Vergisi hasılatının il özel idareleri ile belediyeler arasında hangi nisbette bölüşüleceğine dair hükümleri ihtiva etmektedir. Adı geçen idarelere verilecek paylardan artakalan miktar ise, verginin tarh, tahakkuk ve tahsil masrafları karşılığı olarak Hazineye tutulmaktadır.

Madde 41. — Tasarının bu maddesine göre, 50 kuruşa kadar vergi kesirleri atılacak, 50 kuruştan fazla olan kesirler ise bir liraya iblâğ edilecektir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Son hükümler

Kaldırılan hükümler :

Madde 42. — Tasarının bu maddesinde, tasarının kanunlaşması ile birlikte yürürlükten kaldırılacak kanunlar ile diğer kanunların bu kanuna uymayan hükümleri gösterilmiş bulunmaktadır.

Geçici madde 1. — Tasarının geçici 1 nei maddesi, bu kanunla yürürlükten kaldırılan kanunlardaki geçici vergi muafliğından faydalanan ve faydalanması icâbeden muaflikların saklı tutulacağını âmirdir.

Geçici madde 2. — Bu madde hükmüne göre, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan devre ile ilgili tarh, tahakkuk ve tahsil işlemleri halen mer'i Bina, Arazi ve Usul Kanunu ile bunların ek ve tadilleri hükümleri gereğince ve özel idarelere yapılacak.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/332
Karar No. : 2

23 . 6 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyrulan, Emlâk Vergisi kanun tasarısı, Maliye Bakanlığı temsilcisinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edilmiştir; tasarıda uygun görülen değişiklikler aşağıda gerekçeleriyle arz edilmiştir.

Emlâk Vergisi kanun tasarısı yeni bir vergi ihtiva etmemekte, uzun süreden beri uygulanan Bina, Buhran ve Savunma vergileri ile Arazi Vergisinin yerine kaim olmaktadır.

Tasarı üç kısım halinde hazırlanmıştır. Birinci kısımda Bina Vergisi, ikinci kısımda Arazi Vergisi ve üçüncü kısımda ise her iki vergi ile ilgili usul hükümleri yer almaktadır. Tasarı birçok bakımlardan reform mahiyetindedir.

Halen binalar irat esasına, arazi ise kıymet esasına göre vergilendirilmektedir. Yeni tasarı ile her iki mevî gayrimenkul de kıymet esasına göre vergilendirilecektir.

Ayrıca tasarı ile tahrir usulünder beyan usulüne geçilmektedir; Vergi Usul Kanununun 10 yılda bir genel tahrir yapılacağına ilişkin âmir hükmüne rağmen kırk seneye yakın bir zamandan beri yeni bir tahrir yapılabilmemiş değildir. Tahrir usulü gerek mükellefler gerekse idare için son derece masraflı ve külfetlidir. Memleket sathına yayılmış milyonlara gayrimenkul biriminin tahriri uzun yılları almakta ve takdir edilen irat veya kıymetlere gerek mükelleflerin gerekse vergi idaresinin itirazları dolayısıyla işlemler sürünce kalmaktadır; bu durumdan, geçmiş yıllar vergilerini toptan ödemek zorunda kalan mükellefler kadar, gelir temininde geciken mahallî idarelerimiz de şikâyetçidir. Beyan usulü bu şikâyetlere son verecek bir yenilik getirmektedir.

Beyan edilecek vergi değeri bina ve arazinin rayiç bedeli olup gayrimenkullerin beyan tarihindeki normal alım satımı bedelinden ibaretir.

Beyan usulü vatandaşlarımızın yabancısı olduğu bir husus değildir. Emlâk Alım Vergisinde ve Veraset ve İntikal Vergisinde gayrimenkullerin rayiç bedeli mükellefler tarafından beyan edilmektedir; idare, beyan edilen değerleri incelemek yetkisine sahiptir. Aynı esas bu tasarıda da mevcuttur.

Yukarıdaki hususlara ilâve olarak Hükümet tasarısının genel gerekçesinde yer alan açıklamalar Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

Başlık aynen kabul edilmiştir.

Madde : 1, 2, 3 ve 4. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 5. — (a) fıkrasında yer alan muafiyet hükümleri, Arazi Vergisiyle ilgili olarak tasarıнын 16 nci maddesinde yer alan esaslara benzer hale getirilmiştir. Vergi değeri 50 bin liraya kadar olan binalar, inşa tarihinden itibaren 10 yıl müddetle vergiden muaf olacaktır.

Hükümet tasarısında bu had 30 bin lira olarak yer almaktadır; tasarı ayrıca değeri 30 bin lirayı aşan bütün binalarda istisna hükmünün, değerini 30 bin lirası için mutlak suretle uygulanmasını derpiş ediyordu. Komisyonumuz, istisna hükmünün 100 bin liraya kadar olan binalarda sadece, değerini 50 bin liralık kısmı için; değeri 150 bin liraya kadar olan binalarda ise 25 bin liralık kısmı için 10 senelik süreyle uygulanmasına karar vermiştir. Değeri 150 bin liradan fazla olan binaların bu istisna hükmünden istifade ettirilmemesi uygun görülmüştür.

Maddenin (b), (c) ve (d) fıkraları aynen kabul edilmiştir.

Madde 6 ve 7. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 8. — Bina Vergisi nisbetlerinin de Arazi Vergisinde olduğu gibi bina değerlerine göre farklılaştırılması esası kabul edilmiştir. Vergi değeri düşük binalardan daha az nisbetlerde vergi alınması uygun görülmüştür. Buna göre vergi nisbetleri, vergi değeri 50 bin liraya kadar olan binalarda binde 7; 100 bin liraya kadar olan binalarda binde 8; 150 bin liraya kadar olan binalarda binde 9 ve 150 bin liradan yüksek olan binalarda ise binde 10 olacaktır.

Madde 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17. — İşbu maddeler aynen kabul edilmiştir.

Madde 18. — Tasarı metnindeki maddenin, arsalarda vergi nisbetini yüzde 50 ye kadar artırabilmek hususunda Hükümete yetki veren son fıkrasının metinden çıkarılması uygun görülmüştür. Diğer fıkralar aynen kabul edilmiştir.

Madde 19, 20, 21 ve 22. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 23. — (a) fıkrasında yer alan beyan süreleri bina ve arsalar için 5 yılda bir defa, arazi için ise 10 yılda bir defa olmak üzere değiştirilmiştir.

Köylü vatandaşlarımızın, 5 yılda bir beyanda bulunmak külfetinden kurtarılmaları uygun görülmüştür.

Maddenin (b) ve (c) fıkraları aynen kabul edilmiştir.

Madde 24. — Beyanname muhteviyatıyla ilgili iş bu maddenin (b) ve (e) fıkralarında değişiklik yapılmış, diğer fıkraları ise aynen kabul edilmiştir.

(b) fıkrasında yapılan değişiklikle, beyannamelerde, inşaatın nevinden başka inşa tarihi ve mükellefiyete giriş yılının gösterilmesi gerekecektir.

(e) fıkrasında yapılan değişikliğe göre beyannamelerde, aylık kira bedeli, sadece kiraya verilme halinde gösterilecektir.

(k) fıkrasının tasnifi alfabeye uymadığından (i) harfiyle tasnife tabi tutulmuştur.

Madde 25. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 26. — Maddede yer alan % 75 ve % 05 ifadelerinin yazıyla yüzde 75 ve binde beş şeklinde değiştirilmesi uygun görülmüştür.

Madde 27, 28, 29 ve 30 aynen kabul edilmiştir.

Madde 31. — Maddede yer alan «Yeminli emlak eksperleri» ibaresinin metinden çıkarılması, halen böyle bir sınıf memuriyetin bulunmaması dolayısıyla uygun görülmüştür. İlerde böyle bir sınıf memuriyet kurulduğu takdirde Emlak Vergisiyle ilgili incelemelerde bu memurlar da görevlendirilebilecektir.

Bunun yerine «inceleme yetkisine sahip memurlar» tâbiri kullanılmıştır.

Birinci fıkra sonundaki «matrarları yerine geçmek vergi değerlerini» ifadesi «matrahlar yerine geçecek vergi değerlerini» şeklinde değiştirilmiştir.

İkinci fıkra aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü fıkrada yer alan cezasız tarhiyatla ilgili değer farkları nisbeti yüzde 40 tan 50 ye çıkarılmıştır.

Madde 32. — Bundan evvelki maddede olduğu şekilde, «Yeminli emlak eksperleri» tâbiriyle ilgili düzeltme bu maddenin birinci fıkrasında da yapılmıştır.

İkinci ve üçüncü fıkralar aynen kabul edilmiştir.

Madde 32. — Sadece 3 ve 6 ncı fıkralarda ifade hataları düzeltilmiştir. Diğer fıkralar aynen kabul edilmiştir.

Madde 34. — Beyanlarla ilgili özel usulsüzlük cezalarının bâzı hallerde, ödenmesi gereken vergi asıllarını geçebilme ihtimallerini önleyebilmek bakımından maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesi uygun görülmüştür.

«Her halde bu usulsüzlük cezaları ödenmesi gereken verginin yüzde 25 ini geçemez.»

Madde 35, 36, 37 ve 38. — İşbu maddeler aynen kabul edilmiştir.

Tasarıdaki 39 ncü madde metinden çıkarılmıştır. Buna sebep 31 ncü maddeyle ilgili Komisyonumuz değiştirilmesinde belirtildiği gibi halen mevcut olmayan yeminli emlak eksperleri sınıfına inceleme yetkisinin verilmesi hukuk anlayışına uygun bulunmamıştır.

Madde 40. — Tasarıdaki 41 nci madde olup aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 1. — Tasarıda Bina Vergisiyle ilgili muafiyetler konusunda müktesep haklar mahfuz tutulmuş, fakat, inşa tarihleri 5 nci maddenin (a) fıkrasında derpiş edilen 10 yıllık süreyi aşmadığı halde her hangi bir muafiyetten faydalanmıyan binalar dikkate alınmamıştır.

Komisyonumuz bu gibi binalar hakkında da ve inşa tarihlerinden itibaren geçen 10 yıllık sürenin, 1 . 3 . 1971 den sonra kalan kısmı için geçici muafiyet hükmünün uygulanması esasının metne ithaline karar vermiştir.

Bu durumda 1961 yılında inşa edilen bir bina sadece bu kanunun uygulanacağı ilk yıl olan 1971 yılında Bina Vergisinden muaf olacaktır.

Geçici madde 2. — Aynen kabul edilmiştir.

Madde 41 ve 42. — Tasarının 42 ve 43 ncü maddeleri olup aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunu saygıyla arz ederiz.

Başkan Afyon <i>H. Dinçer</i>	Sözcü Ankara <i>T. Toker</i>	Kâtip Muğla <i>A. Buldanlı</i>	Adana <i>M. K. Küçüktepepınar</i> İmzada bulunamadı
Çorum <i>A. Güler</i>	Erzincan <i>S. Perinçek</i> İmzada bulunamadı	Diyarbakır <i>A. Ensarioğlu</i>	Kars <i>İ. H. Alaca</i>
Kars Söz hakkını mahfuz <i>T. Artaç</i>	Ordu <i>O. Vural</i> İmzada bulunamadı	Sakarya <i>T. Boztepe</i> İmzada bulunamadı	Siirt <i>M. N. Oktay</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

EMLAK VERGİSİ KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Bina Vergisi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu :

MADDE 1. — Türkiye sınırları içinde bulunan binalar bu kanun hükümlerine göre Bina Vergisine tabidir.

Bina tâbiri :

MADDE 2. — Bu kanundaki bina tâbiri, yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatın hepsini kapsar.

Bu kanunun uygulanmasında Vergi Usul Kanununda yazılı bina müteemmimleri de bina ile birlikte nazara alınır.

Yüzer havuzlar, sair yüzer yapılar, çadırlar ve nakil vasıtalarına takılıp çekilebilen seyyar evler ve benzerleri bina sayılmaz.

Mükellef :

MADDE 3. — Bina Vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa bina ya malik gibi tasarruf edenler öder.

Bir binaya müşterek mülkiyet halinde malik olanlar, hisseleri oranında mükelleftirler. İştirak halinde mükellefiyette malikler vergiden müteselsilen sorumlu olurlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Muaflık ve istisnalar

Daimî muaflıklar :

MADDE 4. — Aşağıda yazılı binalar, kiraya verilmemek şartıyla Bina Vergisinden daimî olarak muaftır.

a) Katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köy tüzel kişiliğine ve kanunla kurulup özel bütçe ile idare edilen üniversitelere ait binalar ile Devlete ait binalar. (Devlete ait binalar için kiraya verilmeme şartı aranmaz.)

b) İl özel idarelerine, belediyelere ve köylere ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler ve ya bunlara bağlı müesseselere ait;

aa) Su, elektrik, havagazı, mezbaha ve soğuk hava işletme binaları;

bb) Belediye sınırları içindeki yolu taşıma işletme binaları ve kapalı durak yerleri;

c) Köylere ve köy birliklerine ait tarım işletme binaları ile bunlar tarafından köylünün umumi ve müşterek ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla işletilen hamam, çamaşırhane ve değirmenler;

d) Orduevleri, askerî gazinolar ve kantinler ile bunların müstemilâtı;

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

EMLÂK VERGİSİ KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Bina Vergisi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu :

MADDE 1. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Bina tâbiri :

MADDE 2. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Mükellef :

MADDE 3. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Muaflık ve istisnalar

Daimî muaflıklar :

MADDE 4. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

e) Kamu menfaatlerine yararlı derneklere ait binalar (Kurumlar Vergisine tabi işletmelere aidolmamaları veya bunlara tahsis edilmiş bulunmamaları şartıyla);

f) Kazanç gayesi olmamak şartıyla işletilen hastane, dispanser, sağlık merkezi, sanatoryum, prevantoryum, öğrenci yurtları ile korunmaya muhtaç çocukları koruma birlikleri tarafından vücuda getirilen yurtlar, düşkünler evi, yetimhaneler, revirler ve kreşler;

g) Dinî hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan ibadethaneler ve bunların müstemilâtı;

h) Zirai istihsalde kullanılmak şartıyla makina ve alet, depoları, zahire ambarları, samanlıklar, arabalıklar, ağullar, ahırlar, kümesler, kurutma mahalleri, böcekhaneler, serler (Seralar) ve benzeri binalarla işçi ve hekçi bina, kulübe ve barakaları;

i) Su ürünleri müstahsıllarının istihsalde kullandıkları ağ ve alet depoları, kayıkhaneler, denizlerde ve göllerdeki işçi ve balıkçı kulübe ve barakaları;

(Yukarda (h) ve (i) fıkralarında yazılı binaların bir kısmı ikamete ve bir kısmı da mezkûr fıkralarda yazılı maksatlara tahsis edilmiş bulunduğu takdirde vergi, yalnız ikamete tahsis olunan kısım için alınır.)

j) Umuma tahsis edildiği Maliye Bakanlığınca kabul edilen rıhtım, iskele, dalgakıran ve bunların mütemmimleri ile demiryolları ve köprü, rampa ve tünel, yeraltı ve yerüstü geçitleri, peron, alimantasyon tesisleri, iskele ve istasyon binaları ile yolcu salonları, cer ve malzeme depoları gibi demiryolu mütemmimleri, (diğer depolar, antrepolar, müstakil lojman ve müstakil idarehane binaları mütemmim sayılmaz.)

k) Her nevi su bentleri, baraj, sulama ve kurutma tesisleri;

l) Yabancı devletlere aidolup elçilik ve konsolosluk olarak kullanılan binalar ile elçilerin ikametine mahsus binalar ve bunların müstemilâtı (karşılıklı olmak şartıyla) ve merkezi Türkiye'de bulunan milletlerarası kuruluşlara, milletlerarası kuruluşların Türkiye'deki temsileiliklerine ait binalar;

m) Kazanç temini gayesi bulunmayan ve genel eğitime yararlı olduğu Millî Eğitim Bakanlığınca tasdik olunan özel okul binaları;

Geçici muafıklar :

MADDE 5. — Aşağıda yazılı binalar Bina Vergisinden geçici olarak muafıtır;

a) Vergi değeri 30 000 liraya kadar (30 000 dâhil) olmak şartıyla yeniden inşa edilen binalar, bina apartman ise daireler, mesken olarak kullanılmak kaydıyla ve inşalarının sona erdiği yılı takibeden bütçe yılından itibaren 10 yıl.

Vergi değeri 30 000 lirayı aşan binalarda yukardaki muafık hükmü değerin 30 000 lirası için aynı süre ile uygulanır.

Bu binaların, bina apartman ise dairelerin mesken olarak kullanılması şartıyla, satınalma veya sair surette iktisabolunması halinde de yukardaki hüküm bakıye müddet için tatbik edilir.

İlave inşaatlarda, bu kısım için yukarda yazılı muafiyet aynı şart ve süre ile uygulanır.

Binanın, bina apartman ise dairenin kısmen veya tamamen meskenden başka maksatlara tahsisi halinde bu bina veya daireye tanınmış bulunan muafiyet, tahsisin yapıldığı yılı takibeden bütçe yılından itibaren düşer.

b) Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu hükümleri dairesinde Turizm Müessesesi belgesi almış olan Gelir veya Kurumlar Vergisi mükelleflerinin adı geçen kanunda yazılı maksatlara tahsis ettikleri ve işletmelerine dâhil binaları, inşalarının sona erdiği veya mevcut binaların bu maksada tahsisi halinde Turizm Müessesesi belgesinin alındığı yılı takibeden bütçe yılından itibaren 5 yıl;

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Geçici muaflıklar :

MADDE 5. — Aşağıda yazılı binalar geçici olarak bina vergisinden muafır.

a) Vergi değeri 50 bin liraya kadar (50 bin dâhil) olmak şartıyla yeniden inşa edilen binalar, bina apartman ise daireler, mesken olarak kullanılmak kaydıyle ve inşaatlarının sona erdiği yılı takibeden bütçe yılından itibaren 10 yıl,

Vergi değeri 100 bin liraya kadar olan binalarda yukardaki muaflık hükmü değerin 50 bin lirası için aynı süre ile uygulanır.

Vergi değeri 150 bin liraya kadar olan binalarda ise yukardaki muaflık hükmü, değerin 25 bin lirası için aynı süreyle uygulanır.

Bu binaların, bina apartman ise dairelerin mesken olarak kullanılması şartıyla, satınalma veya sair suretle iktisabolunması halinde de yukardaki hüküm bakiye müddet için tatbik edilir.

İlave inşaatlarda, bu kısım için yukarda yazılı muafiyet aynı şart ve süre ile uygulanır.

Binanın, bina apartman ise dairenin kısmen veya tamamen meskenden başka maksatlara tahsisi halinde bu bina veya daireye tanınmış bulunan muafiyet, tahsisin yapıldığı yılı takibeden bütçe yılından itibaren düşer.

b) Turizm endüstrisini Teşvik Kanunu hükümleri dairesinde turizm müessesesi belgesi almış olanlar Gelir veya Kurumlar Vergisi mükellefiyetleri dâhil binaları, inşaatlarının sona erdiği veya mevcut binaların bu maksada tahsisi halinde Turizm Müessesesi Belgesinin alındığı yılı takibeden bütçe yılından itibaren 5 yıl;

(Hükümetin teklifi)

c) Deprem, su basması, yangın gibi tabii âfetlerin vukubulduğu bölgelerde bu âfetlerin vukuunu takibeden yıldan itibaren en geç 2 yıl içinde inşa edilen binalar 10 yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır. (Bu halde, bu maddenin (a) fıkrası hükmü uygulanmaz.)

Mezkûr bölgeler Maliye ve İmar ve İskân Ba kanlığınca müştereken tesbit olunur.

d) Fuar, sergi ve panayırarda inşa edilen binalar (Bu yerlerin açık bulunmadığı zamanlarda başka maksatlarla kullanılan binalar hariç.)

Yukarda «a», «b», «c» ve «d» fıkralarında yazılı muafiyetlerden istifade için mükelleflerin mezkûr fıkralarda yazılı hallerin vukuundan itibaren 2 ay içerisinde keyfiyeti ilgili vergi daireesine bildirmeleri veya beyannamelerine bu maksatla bir bildirim eklemeleri şarttır.

Süresinde bildirimde bulunulmazsa muafiyet, bildirim yapıldığı yılı takibeden bütçe yılından muteber olur. Bu takdirde bildirim yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkı düşer. (Köylerdeki inşaat için bildirimde bulunulmaz.)

Köy binaları için istisna :

MADDE 6. — Köylerdeki binaların değerlerinin 50 000 lirası, bu vergiden müstesnadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah ve nisbet

Matrah :

MADDE 7. — Bina vergisinin matrahı, binanın bu kanun hükümlerine göre tesbit olunan vergi değeridir.

Sabit istihsal tesisatına ait değerler vergi matrahına alınmaz.

Nisbet :

MADDE 8. — Bina vergisinin nisbeti binde ondur.

Mükellefiyetin başlaması ve bitmesi :

MADDE 9. — A) Mükellefiyetin başlaması :

Bina vergisi mükellefiyeti,

- Bu kanun hükümlerine göre mükelleflerin beyana davet edildikleri yılı,
 - Yeniden inşa olunan binalar için inşaatın bittiği yılı,
 - Yeniden inşa olup inşaatın bitiminden önce kısmen kullanılan binaların kullanılan her kısmı için kullanma yılını,
 - Muafiyetin sukut ettiği yılı,
- Takibeden bütçe yılından itibaren başlar.

B) Mükellefiyetin bitmesi :

Yanan, yıkılan ve vergiye tabi iken devamlı muafılık şartlarını kazanan binalardan dolayı mükellefiyet, bu olayların vukuu tarihini takibeden taksitten itibaren sona erer.

Öturulması ve kullanılması kanunlara dayanılarak yasak edilen binaların vergileri, bu hallerin devam ettiği sürece alınmaz.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

c) Deprem, su basması, yangın gibi tabii âfetlerin vukubulduğu bölgelerde bu âfetlerin vukuunu takibeden yıldan itibaren en geç iki yıl içinde inşa edilen binalar 10 yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır. (Bu halde, bu maddenin (a) fıkrası hükmü uygulanmaz.)

Mezkûr bölgeler Maliye ve İmar ve İskân Bakanlığınca müşterek tesbit olunur.

d) Fuar, sergi ve panayırlarda inşa edilen binalar (Bu yerlerin açık bulunmadığı zamanlarda başka maksatlarla kullanılan binalar hariç)

Yukarıda «a», «b», «c» ve «d» fıkralarında yazılı muafiyetlerden istifade için mükelleflerin mezkûr fıkralarda yazılı hallerin vukuundan itibaren 2 ay içerisinde keyfiyeti ilgili vergi dairesine bildirmeleri veya beyannamelerine bu maksatla bir bildirim eklemeleri şarttır.

Süresinde bildirimde bulunulmazsa muafiyet, bildirim yapıldığı yılı takibeden bütçe yılından muteber olur. Bu takdirde bildirim yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkı düşer. (Köylerdeki inşaat için bildirimde bulunulmaz.)

Köy binaları için istisna :

MADDE 6. — Köylerdeki binaların değerlerinin 60 000 lirası, bu vergiden müstesnadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah ve nisbet

Matrah :

MADDE 7. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Nisbet :

MADDE 8. — Bina Vergisi aşağıda yazılı nisbetlerde alınır :

Değeri 50 bin liraya kadar olan binalarda binde 7

Değeri 100 bin liraya kadar olan binalarda binde 8

Değeri 150 bin liraya kadar olan binalarda binde 9

Değeri 150 bin liradan yüksek olan binalarda binde 10.

Mükellefiyetin başlaması ve bitmesi :

MADDE 9. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin tarh ve tahakkuku

Beyan esası :

MADDE 10. — Bina Vergisi, mükelleflerinin yazılı beyanı üzerine tarh ve tahakkuk ettirilir. Geçici ve daimî muafiyetten faydalanacak olanların da beyanname vermeleri mecburidir. (Devletin muafiyetten faydalanması hali hariç)

Verginin tarh ve tahakkuku :

MADDE 11. — Bina Vergisi, ilgili vergi dairesi tarafından mükellefin beyanı üzerine yıllık olarak tarh ve tahakkuk ettirilir.

Yapılan bu tarh ve tahakkuku takibeden yıllarda, Bina Vergisi her bütçe yılının birinci (dâhil) ayından itibaren o yıl için tahakkuk etmiş sayılır.

İKİNCİ KISIM

Arazi Vergisi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu :

MADDE 12. — Türkiye sınırları içinde bulunan arazi ve arsalar bu kanun hükümlerine göre arazi vergisine tabidir.

Belediye sınırları içinde parsellenmiş arazi arsa sayılır.

Hangi arazinin, parsellenmemiş olmasına rağmen bu kanuna göre arsa sayılacağı Umur ve İskân Bakanlığının mütalâası alındıktan sonra Maliye Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Aksine hüküm olmadıkça bu kanunun diğer maddelerinde yer alan arazi tâbiri arsaları da kapsar.

Mükellef :

MADDE 13. — Arazi Vergisinin arazinin maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa araziye malik gibi tasarruf edenler öder.

Bir araziye müşterek mülkiyet halinde malik olanlar, hisseleri oranında mükelleftirler. İştirak halinde mükellefiyette malikler vergiden müteselsilen sorumlu olurlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Muaflık ve istisnalar

Daimî muaflık :

MADDE 14. — Aşağıda yazılı arazi kiraya verilmemek şartıyla Arazi Vergisinden daimî olarak muaftır.

a) Katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere ve köy tüzel kişiliğine ve kanunla kurulup özel bütçe ile idare edilen üniversitelere ait arazi ile Devlete ait arazi (Devlete ait arazi için kiraya verilmeme şartı aranmaz.)

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin tarh ve tahakkuku

Beyan esası :

MADDE 10. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Verginin tarh ve tahakkuku :

MADDE 11. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ KISIM

Arazi Vergisi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu :

MADDE 12. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Mükellef :

MADDE 13. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Muaflık ve istisnalar

Daimî muaflık :

MADDE 14. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

- b) İl özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler veya bunlara bağlı müesseseler tarafından işletilen;
- aa) Su, elektrik, havagazı, mezbaha ve soğuk hava işletmelerine ait arazi;
- bb) Belediye sınırları içindeki yolcu taşıma işletmelerine ait arazi;
- c) Kamu menfaatlerine yararlı derneklere ait arazi (Kurumlar Vergisine tabi işletmelere aidolmamaları veya bunlara tahsis edilmiş bulunmamaları şartıyla);
- d) Yabancı devletlere aidolup gerek elçilik ve konsolosluk binaları gerekse elçilerin ikametihane mahsus binalar yapılmak üzere sahibolunan arazi ve arsalar ile bu çeşit binalardan yanan, yıkılanların arsaları (Karşılıklı olmak şartıyla) ve merkezi Türkiye'de bulunan milletlerarası kuruluşların Türkiye'deki temsilciliklerine ait arazi ve arsalar;
- e) Mezarlıklar;

Geçici muafıklar :

MADDE 15. — Aşağıda yazılı arazi, Arazi Vergisinden geçici olarak muaftır.

- a) Özel kanunlarına göre yeniden orman haline getirilmek üzere ağaçlandırılan arazi 50 yıl,
- b) Fındıklıklar, dutluklar, çay ve incir bahçeleri ve meyvalıklar vücuda getirilmek üzere bunlarla ağaçlandırılan arazi ve fidanlıklar 10 yıl,
- c) Bağ ve güllük haline getirilen arazi 6 yıl,
- d) Zeytinlik vücuda getirilmek suretiyle ağaçlandırılan arazi 12 yıl,
- Aşılama suretiyle vücuda getirilen zeytinlikler 10 yıl,
- e) Kurutulan bataklıklarla yeniden ziraata elverişli hale getirilen arazi 5 yıl,
- f) Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu hükümleri dairesinde turizm müessesesi belgesi almış olan Gelir veya Kurumlar Vergisi mükelleflerinin anılan kanunda yazılı maksatlara tahsis ettikleri ve işletmelerine dâhil arazi 5 yıl,

Geçici olarak muafıktan istifade için arazinin bu maddede yazılı cihetlere tahsis edilmiş olduğunu ilgili Vergi Dairesine bütçe yılı içinde bildirilmesi şarttır. Muafiyetler, arazinin tâyin olunan cihetlere tahsis edildiği yılı takibeden bütçe yılından başlar. Bütçe yılı içinde bildirim yapılmazsa muafiyet bildirim yapıldığı yılı takibeden bütçe yılından muteber olur. Bu takdirde bildirim yapıldığı bütçe yılının senuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkı düşer.

Muafiyetleri sona eren, muafiyetin bitimini takibeden bütçe yılından itibaren vergiye tabi tutulur.

Muafiyet konusu arazinin bu maddede gösterilen cihetlere tahsis edilmiş olup olmadığının şartlarını Maliye ve Tarım bakanlıkları müştereken tesbit eder.

Küçük çiftçilikte istisna :

MADDE 16. — Mükelleflerin bir vergi dairesi bölgesindeki arazisinin (arsalar hariç) toplam vergi değeri 25 000 liraya kadar olanlarının tamamı, 75 000 liraya kadar olanlarının 25 000 lirası, Arazi Vergisinden müstenadır.

Bu hükmün tatbikatında aile reisi ile birlikte yaşayan eş ve velâyet altındaki çocuklara ait arazi değerleri toplu olarak nazara alınır.

Bu maddede yazılı istisna, hisseli arazide mükelleflerin hisse miktarı ayrı ayrı nazara alınmak suretiyle uygulanır.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Geçici muafıklar :

MADDE 15. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Küçük çiftçilikte istisna :

MADDE 16. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah ve nisbet

Matrah :

MADDE 17. — Arazi Vergisinin matrahı arazinin bu kanun hükümlerine göre tesbit olunan vergi değeridir.

Nisbet :

MADDE 18. — Arazi Vergisi aşağıda yazılı nisbetlerde alınır :

İlk gelen 50 000 lira için binde 5
Sonra gelen 75 000 lira için binde 6
Sonra gelen 100 000 lira için binde 8
225 001 ve daha fazla matrahlar için binde 10.

Arsalar için vergi nisbeti binde 15 dir.

Ancak, arsa ile ilgili vergi nisbetini % 50 ye kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Mükellefiyetin başlaması ve düşmesi :

MADDE 19. — Arazi Vergisi mükellefiyeti,

- a) Bu kanun hükümlerine göre mükelleflerin beyan yılı,
- b) Bu kanunda yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde bu değişikliğin vuku bulduğu yılı,

Takibeden bütçe yılından itibaren başlar.

Vergiye tabi iken devamlı muaflık şartlarını kazanan araziden dolayı mükellefiyet, bu olayın vukubulduğu tarihi takibeden taksitten itibaren düşer.

Hükümet tarafından tasarrufu yasak edilen arazinin vergisi, mükelleflerce keyfiyetin vergi dairesine bildirilmesi veya vergi dairesince re'sen tesbit edilmesi üzerine bu olayların vukua geldiği tarihlerden sonra gelen taksitlerden itibaren aranmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin tarh ve tahakkuku

Beyan esası :

MADDE 20. — Arazi Vergisi, mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh ve tahakkuk ettirilir.

Geçici ve daimî muafiyetten faydalanacak olanların da beyanname vermeleri mecburidir. (Devletin muafiyetten faydalanması hali hariç)

Verginin tarh ve tahakkuku :

MADDE 21. — Arazi Vergisi ile ilgili vergi dairesi tarafından mükellefin beyanı üzerine yıllık olarak tarh ve tahakkuk ettirilir.

Yapılan bu tarh ve tahakkuku takibeden yıllarda Arazi Vergisi, her bütçe yılının birinci (dâhil) ayından itibaren o yıl için tahakkuk etmiş sayılır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Matrah ve nisbet

Matrah :

MADDE 17. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Nisbet :

MADDE 18. — Arazi Vergisi aşağıda yazılı nisbetlerde alınır :

İlk gelen	50 000 lira için	binde	5
Sonra gelen	75 000 » » »		6
» »	100 000 » » »		8

225 001 ve daha fazla matrahlar için binde 10.

Arsalar için vergi nisbeti binde 15 tir.

Mükellefiyetin başlaması ve düşmesi :

MADDE 19. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin tarh ve tahakkuku

Beyan esası :

MADDE 20. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Verginin tarh ve tahakkuku :

MADDE 21. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kısımlar arasında müsterek hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Özel kanunlardaki muaflık hükümler :

MADDE 22. — Özel kanunlarla tanınmış Bina ve Arazi vergileriyle ilgili muaflık ve istisna hükümleri saklıdır.

Beyanname verme ve bildirimde bulunma süresi :

MADDE 23. — Emlâk Vergisi beyannameleri,

- a) Beş yılda bir defa olmak üzere Mart, Nisan, Mayıs aylarında,
 - b) Yeni inşaat için inşaatın hitam bulduğu veya inşaatın sona ermesinden evvel kısmen kullanılmaya başlanmışsa her kısmın kullanılmasına başlandığı tarihi takibeden üç ay içinde,
 - c) Bu kanunun 33 ncü maddesinde yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde değişikliğin vukubulduğu ayı takibeden üç ay içinde,
- İlgili vergi dairesine verilir.

Beyannamenin şekil ve muhtevası :

MADDE 24. — Vergi dairesine verilecek emlâk vergisi beyannamesinin şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tesbit ve tanzim olunur.

Beyannamede asgari aşağıdaki bilgiler gösterilir :

- a) Bina ve arazinin yeri,
- b) İnşaatın nevi,
- c) Binanın kullanış tarzı ve binada asansör, kalorifer ve klima tesisatı bulunup bulunmadığı,
- d) Bina veya apartman dairesinin inşaat sahası ve müstemilâtı,
- e) Aylık kira bedeli,
- f) Arazinin büyüklüğü (Metrekare, dönüm)
- g) Arazinin yetiştirme kuvveti, sulaklık derecesi ile yapılan tarımın nevi,
- h) Bina ve arazinin vergi değeri (apartman halindeki binalarda, birden fazla konut veya işyeri birimi için beyanda bulunan mükellef, aynı beyannamede her konut veya işyeri biriminin vergi değerini ayrı ayrı bildirir.)
- k) Hesaplanan vergi miktarı.

Köylerde yapılacak beyan :

MADDE 25. — Köylerde bulunan bina ve arazilerin vergilendirilmesiyle ilgili beyanlar şifahi veya yazılı olarak ilgili muhtarlıklara yapılır. Şifahi veya yazılı olarak yapılan beyanlar, şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tesbit olunacak bina ve arazi kıymet beyanı defterlerine geçirdikten sonra mahsus hanesi mükellefe imza ettirilir.

Birinci ek sürenin hitamından itibaren 15 gün içinde mezkûr defter müsbit evrakla birlikte muhtarlar tarafından imza mukabilinde ilgili vergi dairesine teslim olunur.

Muhtar ve ihtiyar kurulunun görevleri :

MADDE 26. — Muhtar ve ihtiyar kurulu, mükelleflerin beyanlarını ilgili defterlerde tesbit ettikten sonra ayrıca kendileri de bu beyanların doğruluğunu tasdik ederler.

(Geçici Komisyonun değiştirmesi)

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kısımlar arasında müşterek hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Özel kanunlardaki muafiyet hükümleri :

MADDE 22. — Tasarıdaki metin Komisyone aynen kabul edilmiştir.

Beyanname verme ve bildirimde bulunma süresi :

MADDE 23. — Emlâk Vergisi beyannameleri :

- a) Bina ve arsalar için beş yılda, arazi için ise, on yılda bir defa olmak üzere, Mart, Nisan, Mayıs, aylarında ;
 - b) Yeni inşaat için inşaatın hitam bulunduğu veya inşaatın sona ermesinden evvel kısmen kullanılmaya başlanmışsa her kısmın kullanılmasına başlandığı tarihi takibeden üç ay içinde ;
 - c) Bu kanunun 33 ncu maddesinde yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde değişikliğin vukubulduğu ayı takibeden üç ay içinde.
- İlgili vergi dairesine verilir.

Beyannamenin şekil ve muhtevası :

MADDE 24. — Vergi dairesine verilecek Emlâk Vergisi beyannamesinin şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tesbit ve tanzim olunur.

Beyannamele asgari aşağıdaki bilgiler gösterilir :

- a) Bina ve arazinin yeri,
- b) İnşaatın nev'i, inşa tarihi ve mükellefiyete giriş yılı,
- c) Binanın kullanış tarzı ve binada asansör, kalorifer ve klima tesisatı bulunup bulunmadığı,
- d) Bina veya apartman dairesinin inşaat bahası ve müstemlâtı,
- e) Kiraya verilmesi halinde, aylık kira bedeli,
- f) Arazinin büyüklüğü (Metrekare, dönüm),
- g) Arazinin yetiştirme kuvveti, sulaklık derecesi ile yapılan tarımın nev'i,
- h) Bina ve arazinin vergi değeri (apartman halindeki binalarda, birden fazla konut veya işyeri birimi için beyanda bulunan mükellef, aynı beyannamele her konut veya işyeri biriminin vergi değerini ayrı ayrı bildirir.)
- i) Hesaplanan vergi miktarı.

Köylerde yapılacak beyan :

MADDE 25. — Tasarıdaki metin Komisyone aynen kabul edilmiştir.

Muhtar ve ihtiyar kurulunun görevleri :

MADDE 26. — Muhtar ve ihtiyar kurulu, mükelleflerin beyanlarını ilgili defterlerde tesbit ettikten sonra ayrıca kendileri de bu beyanların doğruluğunu tasdik ederler.

(Hükümetin teklifi)

Beyanın hakikata aykırı olması halinde mükellef muhtar ve ihtiyar kurulu tarafından doğru beyana davet olunur. Mükellefçe ısrar edilmesi halinde beyan aynen tesbit edilmekle beraber gerçek durum deftere yazılır.

Her köyün bina ve arazi vergisi mükelleflerinin beyanlarının asgari % 75 inin vergi dairesince kabule şayan bulunması halinde; o köy için tahakkuk ettirilen vergi miktarının % 05 ini aşmamak şartıyla ve Maliye Bakanlığınca tesbit edilecek esaslar dâhilinde köy muhtarlarına ve ihtiyar kurulu üyelerine ikramiye verilir.

Ek süreler içinde beyanname verilmesi :

MADDE 27. — 5 yılda bir defa verilen beyannameyle ilgili süre içinde beyanname verilmemesi halinde bu sürenin sonundan başlayarak bir ay beklenir. Beyanname bu süre içinde verilirse vergi zıyayı olmamış sayılır.

Ek süre içinde beyannamesini vermedikleri tesbit edilenler, tebliğ edilmek şartıyla bir ay içinde beyanname vermeye davet edilirler.

İştirak halinde ve müşterek mülkiyette beyanname verilmesi :

MADDE 28. — İştirak halinde mülkiyette mükellefler müşterek imzalı bir beyanname verebilecekleri gibi münferiden de beyanda bulunabilirler.

Müşterek mülkiyet halinde ise beyanname münferiden verilir.

Müşterek ve iştirak halinde mülkiyetin konusunu teşkil eden gayrimenkul için kesinleşen vergi değeri bütün mükellefler bakımından geçerli olur ve gerekli düzeltme yapılır.

İştirak halinde mülkiyette, münferiden beyanname verildiği takdirde beyan edilen vergi değerleri üzerinden hissedarların adedine göre ayrı ayrı tarh ve tahakkuk yapılır.

Vergi değeri :

Madde 29. — Vergi değeri, emlak vergisinin mevzuuna giren bina ve arazinin rayiç bedelidir. Rayiç bedel, bina ve arazinin beyan tarihindeki normal alım - satım bedelidir.

Ödeme süresi :

MADDE 30. — Emlak Vergisi birinci taksidi Mart, Nisan ve Mayıs aylarında ikinci taksidi Kasım ayı içinde olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

Köylere ait bina ve arazilerin vergisi Kasım ayı içinde ödenir.

Maliye Bakanlığı ödeme aylarını bölgelerin özelliklerine göre iller itibariyle değiştirebilir.

İçinde bulunulan bütçe yılının taksitleri ile önceki bütçe yıllarına ait Bina ve Arazi vergileri ödenmedikçe veya tarhiyat ihtilâflı ise yapılan tarhiyat miktarı kadar bir meblâğ emaneten yatırılmadıkça bina ve arazilerin (bina apartman ise dairelerin) başkalarına devir ve ferağ yapılamaz ve üzerinde aynı bir hak tesis ve ref'edilemez.

Vergi dairesince yapılacak işlem ve zamanlaşma :

MADDE 31. — Vergi dairesi, gerektiği takdirde, Maliye Bakanlığınca tesbit olunacak inceleme esaslarına istinaden ve aynı bakanlıkça tâyin edilen memurlar (yeminli emlak eksperleri) marifetiyle mükelleflerin beyan ettikleri matrahlar yerine geçmek üzere vergi değerlerini yeniden takdir eder.

Vergi değerlerinin takdirinde şehir ve köylerin tabii, iktisadi ve bölgesel şartlarına göre nazara alınacak normlar ile uyulacak usul ve esaslar ve mükelleflerden bu konuda istenecek bilgiler tüzükte belirtilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Beyanın hakikate aykırı olması halinde mükellef muhtar ve ihtiyar kurulu tarafından doğru beyana davet olunur. Mükellefçe ısrar edilmesi halinde beyan aynen tesbit edilmekle beraber gercek durum deftere yazılır.

Her köyün Bina ve Arazi Vergisi mükelleflerinin beyanlarının asgari yüzde 75 inin vergi dairesince kabule şayan bulunması halinde; o köy için tahakkuk ettirilen vergi miktarının binde beşini aşmamak şartıyla ve Maliye Bakanlığınca tesbit edilecek esaslar dâhilinde köy muhtarlarına ve ihtiyar kurulu üyelerine ikramiye verilir.

Ek süreler içinde beyanname verilmesi :

MADDE 27. — Tasarıdaki metin komisyonca aynen kabul edilmiştir.

İştirak halinde ve müşterek mülkiyette beyanname verilmesi :

MADDE 28. — Tasarıdaki metin komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Vergi değeri :

MADDE 29. — Tasarıdaki metin komisyonca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 30. — Tasarıdaki metin komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Vergi dairesince yapılacak işlem ve zamanasını :

MADDE 31. — Vergi dairesi, gerektiği takdirde, Maliye Bakanlığınca tesbit olunacak inceleme esaslarına istinaden ve aynı bakanlıkça tâyin edilecek inceleme yetkisine sahip memurlar marifetiyle mükelleflerin beyan ettikleri matrahlar yerine geçecek vergi değerlerini yeniden takdir eder.

Vergi değerlerinin takdirinde şehir ve köylerin tabii, iktisadi ve bölgesel şartlarına göre nazara alınacak normlar ile uyulacak usul ve esaslar ve mükelleflerden bu konuda istenecek bilgiler tüzükte belirtilir.

(Hükümetin Teklifi)

Mükellefler tarafından ilk tarhiyata esas olmak üzere beyan edilen miktar ile yeminli emlak eksperleri marifetiyle vergi dairesi tarafından takdir edilen rayiç bedel arasındaki fark üzerinden kusur cezalı olarak ikmalen vergi tarh olunur. Ancak takdir farkının rayiç bedelin % 40'ına tekabül eden kısmı için ceza uygulanmaz.

Beyanname verilmemesi halinde idarece tarh ve yeniden beyana davet :

MADDE 32. — Ek sürelerle rağmen beyanname verilmez ise, vergi, yeminli emlak eksperleri marifetiyle takdir edilen vergi değerleri üzerinden idarece tarh edilir.

Mükellefin idarece yapılan bu tarhiyata itiraz etmesi halinde kendisi yeniden beyana davet olunmuş sayılır.

İtirazın yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde beyanname verilirse, beyan üzerinden yeniden tarh ve tahakkuk yapılır. Beyanname verilmediği takdirde, itiraz, daha önce idarece hesaplanan vergilerin tahsilini durdurmaz.

Vergi değerini tadil eden sebepler :

MADDE 33. — Vergi değerini tadil eden sebepler aşağıda gösterilmiştir.

1. Yeni bina inşa edilmesi (mevcut binalara ilâveler yapılması veya asansör veya kalorifer tesisleri konulması yeni inşaat hükmündedir.)

2. Bir binanın yanması, yıkılması suretiyle veya sair sebeplerle tamamen veya kısmen harabolması veya binada mevcut sabit istihsal, asansör veya kalorifer tesislerinin kısmen veya tamamen kaldırılması;

3. Bir binanın kullanım tarzının tamamen değiştirilmesi veya bir binanın ikamete mahsus mahallerinden bir kısmının dükkân, mağaza, depo gibi ticaret ve sanat icrasına mahsus mahaller haline veya bu hallerde bulunan yerlerin ikamete mahsus mahaller haline kalbedilmesi, (bu hükmün uygulanmasında bir apartmanın her dairesi ayrı bir bina sayılır ve tadil sebebi, yalnız kullanım tarzı tamamen veya kısmen değiştirilen daire için geçerli olur.)

4. Arazinin hal ve heyetinde değişiklik olması :

a) Arazinin fidanlandırılması veya ağaçlandırılması, bağ haline getirilmesi;

b) Fidanlı, ağaçlı veya kütüklü bir arazinin tarla haline getirilmesi veya gelmesi,

c) Tarım yapılan bir arazinin tabii bir âfet veya ârıza sebebiyle veya sair sebepler yüzünden tarıma elverişsiz hale gelmesi,

d) Tarım yapılmıyan bir arazinin tarıma elverişli hale getirilmesi,

e) Arazinin parsellenmek suretiyle arsalar haline getirilmesi,

5. Bir binanın mütemmimi durumunda olan arazinin mütemmimlik durumundan çıkması veya bir arazi ve arsanın bina mütemmimi durumuna girmesi,

6. Bir bina veya arazinin taksim veya ifraz edilmesi mükellefinin değişmesi (araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)

7. Mütaaddit arazi ve arsaların tek bir arazi ve arsa haline getirilmesi veya mütaaddit hisseler ayrılmış olan bir binanın bütün hisselerinin birleştirilmesi,

Yukardaki değişiklikler, bunların vukubulduğu yılı takibeden bütçe yılından itibaren nazara alınır.

Özel usulsüzlük cezaları :

MADDE 34. — Beyannamelerin;

a) Birinci ek süre içinde verilmiş olması halinde 100 TL.

b) İkinci ek süre ile ilgili tebliğ yapılmadan önce verilmiş bulunması halinde 250 TL.

(Geçici Komisyonun değişikliği)

Mükellefler tarafından ilk tarhiyata esas olmak üzere beyan edilen miktar ile birinci fıkrada adı geçen memurlar marifetiyle vergi dairesi tarafından takdir edilen rayiç bedel arasındaki fark üzerinden kusur cezalı olarak ikmalen vergi tarh olunur. Ancak, takdir farkının rayiç bedelin yüzde ellisine tekabül eden kısmı için ceza uygulanmaz.

Beyanname verilmemesi halinde idarece tarh ve yeniden beyana davet :

MADDE 32. — Ek sürelerle rağmen beyanname verilmez ise, vergi, 31 nci madde gereğince görevlendirilmiş memurlar marifetiyle takdir edilen vergi değerleri üzerinden idarece tarh edilir.

Mükellefin idarece yapılan bu tarhiyata itiraz etmesi halinde kendisi yeniden beyana davet olunmuş sayılır.

İtiraz yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde beyanname verilirse, beyan üzerinden yeniden tarh ve tahakkuk yapılır. Beyanname verilmediği takdirde, itiraz, daha önce idarece hesaplanan vergilerin tahsilini durdurmaz.

Vergi değerini tadil eden sebepler :

MADDE 33. — Vergi değerini tadil eden sebepler aşağıda gösterilmiştir :

1. Yeni bina inşa edilmesi (mevcut binalara ilâveler yapılması veya asansör veya kalorifer tesisleri konulması yeni inşaat hükmündedir.)

2. Bir binanın yanması, yıkılması suretiyle veya sair sebeplerle tamamen veya kısmen harabolması veya binada mevcut sabit istihsal asansör veya kalorifer tesislerinin kısmen veya tamamen kaldırılması;

3. Bir binanın kullanım tarzının tamamen değiştirilmesi veya bir binanın ikâmete mahsus mahallerinden bir kısmının dükkân, mağaza depo gibi ticaret ve sanat icrasına mahsus mahaller haline kalbedilmesi, (bu hükmün uygulanmasında bir apartmanın her dairesi bir bina sayılır ve tadil sebebi, yalnız kullanım tarzı tamamen veya kısmen değiştirilen daire için geçerli olur.)

4. Arazinin hal ve heyetinde değişiklik olması ;

a) Arazinin fidanlandırılması veya ağaçlandırılması, bağ haline getirilmesi;

b) Fidanlı, ağaçlı veya kütüklü bir arazinin tarla haline getirilmesi veya gelmesi,

c) Tarım yapılan bir arazinin tabii bir âfet veya ârıza sebebiyle veya sair sebepler yüzünden tarıma elverişsiz hale gelmesi,

d) Tarım yapılmıyan bir arazinin tarıma elverişli hale getirilmesi,

e) Arazinin parsellenmek suretiyle arsalar haline getirilmesi,

5. Bir binanın mütemmimi durumunda olan arazinin mütemmimlik durumundan çıkması veya bir arazi ve arsanın bina mütemmimi durumuna girmesi,

6. Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)

7. Mütaaddit arazi ve arsaların tek bir arazi ve arsa haline getirilmesi veya mütaaddit hisseler ayrılmış olan bir binanın bütün hisselerinin birleştirilmesi,

Yukardaki değişiklikler, bunların vukubulduğu yılı takibeden bütçe yılından itibaren nazara alınır.

Özel usulsüzlük cezaları :

MADDE 34. — Beyannamelerin;

a) Birinci ek süre içinde verilmiş olması halinde 100 TL.

b) İkinci ek süre ile ilgili tebliğ yapılmadan önce verilmiş bulunması halinde 250 TL.

(Hükümetin teklifi)

e) İkinci ek süre ile ilgili tebliğ yapıldıktan sonra verilmesi halinde 500 TL. Özel usulsüzlük cezaları kesilir. Yukarıdaki özel usulsüzlük cezaları köyler için % 50 nisbetinde uygulanır.

Kaçakçılık cezasının uygulanmayacağı :

MADDE 35. — Bu kanunun tatbikatında V. U. Kanununun kaçakçılık cezası ile ilgili hükümleri uygulanmaz.

Çeşitli hükümler

Bina ve arazide zaman aşımı süresinin başlangıcı :

MADDE 36. — Beyan dışı kalan bina ve arazide zaman aşımı, bu bina ve arazinin beyan edilmediğine idarece muttali olduğu tarihten başlar.

Vergi Dairesinin yardımı :

MADDE 37. — Köy muhtarının veya ihtiyar kurulu üyelerinin yeteneklerinin kâfi gelmemesi halinde muhtarlıklara Maliye Bakanlığının tesbit edeceği esaslar dâhilinde personel bakımından yardımda bulunulur.

Vergi Usul Kanunu hükümlerinin uygulanacağı :

MADDE 38. — Bu kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla Vergi Usul Kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümleri bu kanun hakkında da uygulanır.

Yeminli emlak eksperlerinin inceleme yetkisi :

MADDE 39. — Yeminli emlak eksperleri bu kanunun tatbikatında Vergi Usul Kanununa göre vergi inceleme yetkisini haizdir.

Vergi hasılatından verilecek paylar.

MADDE 40. — Emlak Vergisi hasılatında il özel idareleri ile belediyelere aşağıdaki esas ve ölçülere göre pay verilir.

1. Belediye sınırları içindeki, arazi ve binalardan alınan Emlak Vergisi hasılatının % 30 u özel idarelere, % 50 si belediyelere,

2. Belediye sınırları dışındaki, arazi ve binalardan alınan Emlak Vergisi hasılatının % 70 özel idarelere,

Ödenir.

Kesirler :

MADDE 41. — Emlak Vergisinin hesaplanmasında 50 (dâhil) kuruşa kadar olan vergi kesirleri atılır; 50 kuruştan fazla olan kesirler liraya çıkarılır.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

e) İkinci ek süre ile ilgili tebliğ yapıldıktan sonra verilmesi halinde 500 TL. Özel usulsüzlük cezaları kesilir. Her halde bu usulsüzlük cezaları ödenmesi gereken verginin yüzde 25 ini geçemez. Yukardaki özel usulsüzlük cezaları köyler için yüzde 50 nisbetinde uygulanır.

Kaçakçılık cezasının uygulanmayacağı :

MADDE 35. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Çeşitli hükümler

Bina ve arazide zamanasını süresinin başlangıcı :

MADDE 36. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Vergi Dairesinin yardımı :

MADDE 37. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerinin uygulanacağı :

MADDE 38. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Vergi hasılatından verilecek paylar :

MADDE 39. — Hükümet tasarısındaki 39 neu madde metinden çıkarılmış ve tasarıdaki 40 nei madde 39 neu madde olarak Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Kesirler :

MADDE 40. — Tasarıdaki 41 nei madde 40 nei madde olarak Komisyonca kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

İKİNCİ BÖLÜM

Son hükümler

Kaldırılan hükümler :

MADDE 42. — Aşağıda yazılı kanunlarla diğer kanunlardaki bu kanuna uymıyan hükümler kaldırılmıştır :

1. 4 . 7 . 1931 tarihli ve 1837 sayılı Bina Vergisi Kanunu ile 1996, 2413, 2870, 2898, 4873, 5648, 5649, 6256, 206, 309, 177, 491, 496 sayılı kanunlar ile ek ve tadilleri ve 1454 sayılı Kanunun 13 ncü maddesi ile 3202 sayılı Kanunun 5354 sayılı Kanunla değişik 5 nci maddesinin (b) fıkrası, 2871 sayılı Kanunun 2, 3 ve 4 ncü ve 4040 sayılı Kanunun 489 sayılı Kanunla değişik 31 nci maddeleri ile 5237 sayılı Kanunun 4 ncü ve 5419 sayılı Kanunun 3 ncü maddeleri,

2. 27 . 6 . 1931 tarihli ve 1833 sayılı Arazi Vergisi Kanunu ile 2567, 3585, 3726, 4699, 5650, 6255, 483 sayılı kanunlar ile ek ve tadilleri ve 3116 sayılı Kanunun 5653 sayılı Kanunla değişik 86 ncı maddesinin Arazi Vergisi muafiyeti ile ilgili hükmü ve 3653 sayılı Kanunun 7 nci maddesi,

3. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 50, 51, 53 ilâ 62, 77 ve 78 nci maddeleri,

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunla yürürlükten kaldırılan kanunlardaki geçici vergi muafılığından faydalanan veya faydalanması icabedenlerin muafıllıkları saklıdır.

Bu hüküm bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra inşası tamamlanan binalar hakkında uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan devre ile ilgili tarh, tahakkuk ve tahsil muamelelerinin, Bina ve Arazi Vergisi Kanunu ile Vergi Usul Kanunu ve bunların ek ve tadilleri hükümleri gereğince özel idareler tarafından yapılmasına devam olunur.

Yürürlük ve yürütme :

MADDE 43. — Bu kanun 1 . 3 . 1971 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 44. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

İKİNCİ BÖLÜM

Son hükümler

Kaldırılan hükümler :

MADDE 41. — Tasarıdaki 42 nci madde 41 nci madde olarak Komisyonca kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunla yürürlükten kaldırılan kanunlardaki geçici vergi muafliğinden faydalanan veya faydalanması icabedenlerin muaflikları saklıdır. Bu hüküm bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra inşası tamamlanan binalar hakkında uygulanmaz.

Bu kanunun 5 nci maddesinin (a) fıkrasındaki geçici muaflik hükümleri, bu kanunun yürürlüğü tarihinden önce muafliktan faydalanmamış binalar hakkında da ve bunların inşalarının sona erdiği yılı takibeden 10 yıllık devrenin 1 . 3. 1971 den sonra kalan kısmı için uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarıdaki metin Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük ve yürütme :

MADDE 42. — Tasarıdaki 43 nü madde 42 nci madde olarak Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 43. — Tasarıdaki 44 nü madde 43 nü madde olarak Komisyonca aynen kabul edilmiştir.

